БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 53 (1573) | 15 март, 1960 йил, сешанба | Баҳоси 20 тийин.

МАШИНАСОЗЛАРИМИЗНИНГ шарафли бурчи

Республикамиз пахтакорлари бу йил мамлакатга камида 3 миллион 170 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш ва ҳосилнинг 500 минг тоннасини машинада териш мажбуриятини олдилар. Областимиз пахтакорлари эса 475 минг тонна ҳосил етиштириш, унинг 140 минг тоннасини машинада теришга аҳд қилганлар.

Кўриниб турибдики, колхозчилар, совхоз ва РТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари зиммасидаги вазифа ғоят катта ва масъулиятлидир. Партия Марказий Комитети декабрь Пленумининг мўътабар минбарида туриб берилган бу сўзнинг устидан чиқиш учун пахтачиликдаги ишларни, даставвал оғир ҳамда кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни комплекс механизациялаш асосида ҳосилдорликни янада ошириш ва пахтанинг таннархини тағин ҳам камайтириш лозим.

Шунинг учун ҳам пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялаш масаласи Ўзбекистон Коммунистик партияси XV съездининг диққат марказида бўлди. Съездда қабул қилинган резолюцияда машинасозлик саноатининг техникавий даражасини ошириш негизида пахтачиликни комплекс механизациялаш учун зарур бўлган турли хил машина ва механизмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди, бу соҳадаги катта вазифалар белгилаб берилди. Барча қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарини реконструкция қилиш ишларини 1962 йилда туғаллаш, етти йиллик давомида эса пахтачиликда фойдаланиладиган машина ҳамда агрегатлар ишлаб чиқаришни анча миқдорда кўпайтириш, шу йиллар ичида 46 мингта пахта териш машинаси, пахтачиликка мосланган 64,5 минг трактор ва ўзиюрар шассилар, 51 мингта пахта сеялкаси, шу жумладан уяга белгиланган миқдорда чигит ташлайдиган 41 минг сеялка, 52,6 мингта культиватор, пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун 24 мингта прицеп ва пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялашга зарур бошқа машиналар ишлаб чиқариш кераклиги кўрсатилди.

Машинасозлик корхоналарининг коллективлари ўз зиммаларига юклатилган ана шу ғоят катта вазифаларни бутун тўлалиги билан ҳис қилган ҳолда мавжуд ишлаб чиқариш майдонлари ва асбоб-ускуналаридан унумли фойдаланиб, янги, такомиллаштирилган қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқаришни тобора кўпайтирмоқдалар. Бир қатор корхона коллективлари Москвадаги «Динамо» заводининг коллективи бошлаб берган ажойиб ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, пландан ташқари қишлоқ хўжалигига асбоб-ускуналар етказиб бериш ва шу йўл билан социалистик қишлоқ хўжалигимизни янги, янада юқори босқичга кўтариш ишига ўз ҳиссаларини қўшиш мақсадида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Чирчиқ шаҳридаги «Электромаш» заводининг коллективи тежаб қолинган материаллар ҳисобидан қишлоқ хўжалиги учун 5 та подстанция, 5 та трансформатор, 50 та электрошчит, 500 та пайванд трансформаторлари, Тошкентдаги «Подъёмник» заводининг коллективи 25 та кранбалка ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. «Узбексельмаш» заводининг ишчилари эса экиш кампаниясигача пландаги 1000 та ўрнига 2000 та СТВХ-4 маркали уяларга белгиланган миқдорда чигит экадиган сеялкалар ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Ўзбекистон Компартияси XV съезди машинасозларимизнинг бу ватанпарварлик ҳаракатини ҳамма ерда кенг равишда қўллаб-қувватлаш, барча резерв ва имкониятларни ишга солган ҳолда қишлоқ хўжалигига имкони борича кўпроқ машина ва асбоб-ускуналар етказиб бериш зарурлигини алоҳида уқтириб ўтди. Бу соҳада белгиланган тадбирларнинг амалга оширилишини доимо назорат қилиб бориш, олинган мажбуриятларнинг ҳар қандай шароитда ҳам тўла ва ошириб бажарилишини таъминлаш — маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг жонажон ишидир.

Лекин очиқ эътироф этиш керакки, айрим корхоналарда қишлоқ хўжалиги заказларининг бажарилиши кўнгилдагидек эмас. «Ташсельмаш» заводи март ойидан бошлаб бир кеча-кундузда график бўйича 9 тадан пахта териш машинаси тайёрлаши керак эди. Афсуски бу график бажарилмаётир. Март ойининг биринчи декадасида белгиланганидан 7 машина кам чиқарилди Темирчилик-пресс ва механика цехлари зарур деталларни етказиб бермаётганлиги сабабли конвейерда машина йиғиш ишлари оқсаб қолмоқда.

Бу ерда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, кооперация тарзида «Ташсельмаш» заводига айрим узеллар етказиб бераётган корхоналарнинг раҳбарлари ўз масъулиятларини чуқур ҳис этмаётирлар. Жумладан, Янгийўлдаги «Нормаль» заводи зарур метизларни етказиб бермаётир. Оқибатда корхона ўз кучи билан метизлар тайёрлашни ташкил этишга мажбур бўлди. Тошкент шаҳар ижроия комитети саноат бошқармасига қарашли ремонт-механика заводи эса ҳеч асоссиз равишда бункерлар ишлаб чиқаришни орқага сурмоқда. Шунинг оқибатида конвейердан 10 та машина бункерсиз олинди.

Қишлоқ хўжалик заказларини ўз вақтида ва сифатли қилиб бажариш — машинасозларимизнинг шарафли бурчидир. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бу соҳадаги камчиликларни очиб ташлашлари ва уни тузатиш имконини берадиган тадбирларни белгилашлари лозим

Мавжуд қишлоқ хўжалик машиналарини янада такомиллаштириш, уларнинг янги, тағин ҳам унумли ишлайдиган хилларини яратиш — конструкторларимизнинг шон-шараф ишидир. Терим агрегатларидан кеча-кундуз фойдаланиш ва йиғим-терим ишларини қисқа муддатда тамомлаш имконини берувчи махсус электр ёритгич схемасини тезроқ ишлаб чиқариш, иккинчи ва учинчи теримни ҳам механизациялаш имконини берадиган «ПСК» маркали мослама тайёрлашни ўзлаштириш лозим. Ўзиюрар шассилар яратиш соҳасидаги ишларни жонлантириб юбориш — энг муҳим вазифалардан биридир.

КПСС XXI съездининг тарихий қарорлари муносабати билан машинасозларимиз олдига янги-янги талаблар қўйилмоқда. Социалистик қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари машинасозларимиздан енгил, содда, бошқаришга қулай, кўпга чидайдиган ва шу билан бирга арзон ва универсал машиналарни кўплаб кутмоқдалар. Ҳозирги замон талаблари даражасидаги янги машиналарни яратиш, уларни тағин ҳам кўпроқ ишлаб чиқариш ва қишлоқ хўжалигидаги барча ишларни чинакамига комплекс механизациялашни таъминлаш — конструкторларимиз, технологларимиз ва барча машинасозларимизнинг Ватан олдидаги, халқимиз олдидаги муқаддас бурчидир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

УЗАЙТИРИЛГАН КУН МАКТАБЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети мамлакатимизда узайтирилган кун мактабларини ташкил этиш тўғрисидаги масалани қараб чиқдилар ва тегишли қарор қабул қилдилар.

Болаларга ижтимоий тарбия беришни янада яхшилаш ва бу ишда ота-оналарга ёрдамни кучайтириш мақсадида юқори типдаги таълим-тарбия муассасалари бўлган интернат-мактаб шохобчаларини ривожлантириш билан бир қаторда, шаҳарларда, ишчи посёлкаларида ва қишлоқ жойларида болалар ва ўсмирлар учун узайтирилган кун мактаблари тузишга қарор қилинди. Болалар ана шу мактабларда бутун кун бўйи педагоглар назорати остида бўладилар.

Узайтирилган кун мактаблари областларга бўлинмаган иттифоқчи республикалар Министрлар Советлари, шунингдек автоном республикалар Министрлар Советлари, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область ва шаҳар (Москва ва Ленинград шаҳарлари) Советлари ижроия комитетларининг ва шу билан бирга йўллар министрлигининг қарорларига мувофиқ очилади деб белгиланди.

Узайтирилган кун мактаблари, одатда, I—VIII синфларнинг ўқувчилари учун ташкил этилади ва мавжуд мактабларда ёки янгидан қуриладиган мактаб биноларида жойлаштирилади. Бу мактабларнинг очилиши мазкур шаҳар ёки қишлоқдаги мактабларда машғулотлар сменаларини кўпайтиришга олиб келмаслиги шарт.

Болалар кун бўйи тарбияланадиган болалар боқчаларида бўлгани каби, узайтирилган кун мактабларининг ўқувчилари ҳам ота-оналарнинг маблағлари ҳисобига кунига икки маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.

Узайтирилган кун мактабларида I—II синф ўқувчилари ва саломатлиги унча яхши бўлмаган болалар кундузи ухлатилади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларига зарурат бўлган тақдирда, узайтирилган кун мактаблари ўқувчиларининг 25 процентгача бўлган миқдорини овқатланиш учун тўланадиган ҳақдан озод қилиш, буларнинг 10 процентчасини тўланадиган ҳақдан батамом ва 15 процентчасини ана шу ҳақнинг ярми миқдорида озод қилиш ҳуқуқи берилади.

Узайтирилган кун мактабларида болалар билан ишлаш учун иш вақтидан кейин ишловчи мураббийлар лавозими белгиланади. Умумий таълим мактаблари ўқитувчилари учун белгиланган енгиллик ва имтиёзлар ана шу мактабларнинг мураббийларига нисбатан ҳам жорий қилинади.

Узайтирилган кун мактабларини таъминлаш харажатлари, шунингдек овқатланиш юзасидан ўқувчиларга енгилликлар бериш харажатлари иттифоқчи республикаларнинг бюджетлари ҳисобига ва йўллар министрлигининг маориф ишлари учун ажратадиган маблағлари ҳисобига қопланади. Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига, Йўллар министрлиги ва Центросоюзга узайтирилган кун мактабларида ўқувчиларни иссиқ овқат билан таъминлаш чораларини кўриш топширилди.

Колхозларга колхоз аъзоларининг болалари ўқийдиган узайтирилган кун мактабларини ташкил этишда, шунингдек ана шу мактабларга қўшимча равишда жалб этиладиган хизматчиларни (идора ва мураббий ходимлардан ташқари) ўз маблағлари ҳисобига таъминлашда ва ўқувчиларнинг овқати учун қилинадиган харажатларда қатнашиш тавсия этилди.

Бу қарор асосан умумий таълим мактабларида ташкил этиладиган узайтирилган кун группаларига нисбатан ҳам жорий қилинади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ НОРВЕГИЯГА БОРИШИГА ДОИР

Норвегия стортингининг президент кенгаши СССР Олий Советига мурожаат қилиб, 1960 йилнинг кўкламида СССР Олий Совети делегациясини Норвегияга юборишни таклиф этди. Норвегия парламент делегацияси 1956 йилда Совет Иттифоқига келган эди.

СССР Ташқи ишлар министрлиги шу йил 3 мартда СССР Олий Совети стортинг президент кенгашининг таклифини мамнуният билан қабул қилганлигини ва СССР Олий Совети делегациясини Норвегияга юборишга тайёр эканлигини Норвегия элчихонасига маълум қилди.

Совет делегацияси 1960 йил май ойининг биринчи ярмида Норвегияга бориши тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келинди.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ ДЕНГИЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ҲУҚУҚИ ЮЗАСИДАН КОНФЕРЕНЦИЯСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Территориал сувлар ва балиқ овланадиган зоналар доираси тўғрисида конвенция тузишга тайёргарлик кўриш мақсадида шу йил 17 мартда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг денгиздан фойдаланиш ҳуқуқи юзасидан иккинчи конференцияси очилади.

ССР Иттифоқи ҳукумати конференцияда қатнашиш учун СССР Ташқи ишлар министрлиги шартнома-ҳуқуқ бўлими мудири профессор Г. И. Тункин бошчилигида делегация тайинлади.

Конференциянинг ишида Украина ССР Фанлар академияси президиумининг аъзоси профессор В. М. Корецкий бошчилигида Украина ССР делегацияси ва Белоруссия университетининг проректори Г. А. Поветьев бошчилигида Белоруссия ССР делегацияси ҳам қатнашади.

ЧЕВАРЛАР

Шинам хонанинг деворига осилган каттакон мовий сўзанада ранг-баранг гуллар ярқирамоқда. Улар баҳорнинг ўзидек нафис ва жозибадор. Бу гулларда балки чевар тикувчи ўзининг жўшқин меҳрини, дилининг рамзини ифода этгандир, латофатли Ватан чиройидан андоза олиб, мислсиз чамандек яшнаган бахтиёр ҳаётимизни тараннум қилгандир? Ҳа, шундай. Бу — чинакам илҳом меваси. Уни ижодкор яратган.

Афсуски, шу гўзал сўзанани магазиндан сотиб олганда, унинг авторини билолмайсиз, лекин чеварнинг маҳоратига қойил қолиб:

— Ким тиккан бўлса ҳам, қўли-кўзи дард кўрмасин. Роса боплапти! — дейсиз.

Биз ҳам қувонч-ла шундай дея республика пойтахтидаги Сталин номли артелга — шу ижодкор чеварлар ишлаётган корхонага йўл олдик.

Мана, каттакон цех. Машиналар бир маромда гулдирайди. Қўли-қўлига тегмай ишлаётган ўнларча хотин-қизларнинг кўзлари шойи газламага ажойиб лавҳалар солаётган игнанинг ҳаракатига тикилган. Ҳар бир чизиқ, ҳар бир гул шеър мисраларидек жозибадор; кишини мафтун этгудек ярқирайдию, фикр денгизига чўмдиради...

Чеварларнинг иши шу кунларда айниқса қизғин. 2-цехнинг илғор ишчиси Раҳима Қаюмова:

—Улуғ Лениннинг туғилганига 90 йил тўлиш кунини муносиб кутиб олишга тиришаяпмиз, — дейди-да, кўрсаткичлар тахтасига ишора қилиб, сўзини давом эттиради: — ғайратимизнинг боиси ҳам ана шунда.

Ўртоқ Қаюмова шу сўзларни жилмайиб айтаркан, унинг чеҳраси ва толмас ирода акс этиб турган кўзларида «мардонавор меҳнат қилишга юрак даъват этаяпти, юрак!» деган маънони уқиш мумкин эди. Одатда зўр сабот ва маҳорат билан ишлайдиган кишилар камсухан бўладилар, уларнинг олижаноб фазилатлари сўзларида эмас, меҳнат меваларида ифодаланади.

Кўрсаткичлар тахтасидаги қайси фамилияга қараманг, унинг қаршисида «150», «200» деб ёзилган рақамлар кўзга ташланади. Артель коллективининг 2 ойлик планни анча ошириб бажарганини ҳам кўрсаткич тахта айтиб турипти. Бу рақамларда Раҳима Қаюмованинг ҳам, Саида Алимова, Рашида Одилова каби ўнларча бошқа тикувчиларнинг ҳам айтмаган жўшқин дил садолари янграйди. Шу садога қулоқ солсангиз, меҳнатсеварларнинг юракларини ҳам, эзгу тилакларини ҳам яққол эшитасиз.

Тошкент осмонининг ўзидек мовий сўзанада, Сурхон бодоми акс эттирилган дўппиларда ёхуд Бўстонлиқ чаманзорларининг нафасини уфурган зардуволларда қуёш нурила жилваланган нафис лавҳаларни кўрсангиз, билингки, улар ижодкорларнинг дил ҳарорати билан суғорилган.

Ғ. ИСМОИЛОВ,
О. МУҲАММАДЖОНОВ.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Францияга визит билан бориш вақтини кечиктириш тўғрисида

СССР нинг Франциядаги элчиси 12 март кечқурун Совет ҳукуматининг топшириғига мувофиқ, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев грипп билан бетоблиги сабабли унинг 15 мартда Парижда бўлишининг иложи йўқ эканлигини Франция ташқи ишлар министрига хабар қилди.

Н. С. Хрушчев бу хабарни Франция Республикасининг президентига маълум қилишни ва Францияга белгиланган муддатда давлат визити билан бориш иложи бўлмай қолганлиги сабабли таассуфланганлигини билдиришни сўради.

Даволовчи врачларнинг фикрича, Н. С. Хрушчевнинг соғайиши учун етти-ўн кун талаб этилади. Шу сабабли, Н. С. Хрушчев визити вақтини ана шу муддатга кўчиришни генерал де Голльга таклиф этди.

Франция Республикасининг президенти бу хабарни эшитиб таассуфланганлигини билдирди ва СССР Министрлар Совети Раисининг тезроқ соғайишини чин кўнгилдан истаганлигини унга маълум қилишни сўради.

Н. С. Хрушчев Парижга келадиган кун ҳар иккала ҳукумат учун сида мумкин қадар қисқа вақт ичида ўзаро келишиб белгиланади, деган фикрга келинди.

«Таштекстильмаш» заводининг коллективи Ленин вахтасида туриб, иш суръатини тобора оширмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори фезерчи ўртоқ С. Нурматов смена топшириқларини муттасил 200—220 процентга етказиб бажараётир. Суратда: ўртоқ Собир Нурматов иш устида.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

ҚАҲРАМОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИМИЗ

ОЛМАЛИҚДАН ЧИҚҚАН ҚАҲРАМОН

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Надежда Ефремовна ВОСПИТАННИКОВА.

Олтинтопган комбинати саралаш фабрикасининг донгдор флотаторига юксак унвон берилганлиги бир зумда бутун Олмалиқ шаҳрига тарқалди. Ўз бахтини ҳалол меҳнатдан ахтарган бу жувоннинг номи тилдан тилга, оғиздан оғизга ўтди.

Надежда Ефремовна фабрикада олти йилдан бери ишлайди. У бунгача плавик-шпат комбинатида бир неча йил ишлаган ва катта тажриба орттирган эди. Шу сабабли ҳам Воспитанникова қисқа вақт ичида коллектив ўртасида катта обрўга эга бўлди. Технология режимига қатъий амал қилиш, илғорлар тажрибасини кенг қўлланиш натижасида моҳир флотатор ўз кўрсаткичларини тинмай юксалтира борди.

Надежда Ефремовна ўз тажрибаларини ёшларга қунт билан ўргатмоқда. Ҳозир фабрикада унинг 7 шогирди ёнма-ён туриб ишламоқда. Устоз ўз шогирдларининг кўрсаткичларидан хурсанд. Воспитанникова ишлаб чиқариш технологиясини пухта билганлиги сабабли фақат ишчиларгина эмас, балки кўп ҳолларда инженер-техник ходимлар ҳам айрим масалаларни ҳал қилишда ундан маслаҳат сўрайдилар. Надежда Ефремовна жамоат ишларида ҳам актив қатнашмоқда. Коллектив иккинчи марта уни фабрика касаба союз комитети аъзолигига сайлади. Корхонада ким билан суҳбатлашманг, ҳамма ўртоқ Воспитанникованинг номини ҳурмат билан тилга олади.

— Надежда Ефремовна зийрак, сезгир, меҳрибон ўртоқ, — дейди смена бошлиғи Владимир Михайлович Рижов. — Бирор участкада иш оқсаб қолса, Воспитанникова дарров ўз касбдошига ёрдамга келади. Коллективимиз ўзининг ана шу меҳнатсевар аъзоси билан ҳақли равишда фахрланади.

Ўтган шанба куни фабрика коллективининг қаҳрамон билан учрашуви бўлди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар Надежда Ефремовнани юксак унвон билан қизғин табрикладилар ва унга янги муваффақиятлар тиладилар. Қаҳрамон ўз сўзида партия ва ҳукуматнинг оддий ишчилар тўғрисида қилаётган оталарча ғамхўрлигига жавобан етти йиллик топшириқларини шараф билан бажариш йўлида бундан кейин ҳам ўз кучи ва билимини аямаяжаклигини айтди.

З. ПАВЛЕНКО,
В. НЕЧАЕВ.

ШАРАФЛИ ВАХТАДА

Шиддатли ёмғир «кучимни кўр» дегандай шовуллаб ёққанда ҳам, изғирин шамол музли тили билан ялаб, бетларга игна санчганда ҳам, лайлак қор пирпираб турганда ҳам бу ерда иш тинмайди. Бинокорлар бардам. Улар ҳеч қандай қийинчиликни писанд қилмайдилар.

Янгийўл кучоғида янги қўш қаватли иморатлар қад кўтараяпти. Баланд ҳавозаларда ишлаётган юзларча азаматларнинг ғайрати зўр. Ахир, улар бутун дунё меҳнаткашларининг буюк доҳиси Владимир Ильич Лениннинг туғилганига 90 йил тўлиши кунини муносиб кутиб олиш учун курашаяптилар-да!

Мана шу азаматларнинг пешқадам бир гуруҳи — Жигит Керменчикли бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси, десак хато бўлмайди. Чунки бу бригада аъзолари «Узбекгидроэнергострой»нинг Янгийўлдаги қурилиш-монтаж бошқармасида кўпдан буён донг таратганлар, улар илғор тажрибаларни қўлланиб, социалистик мусобақада биринчиликни қўлдан бермай келаётирлар.

Шуниси характерлики, агар ойлик топшириқ бир ярим баравардан сал камроқ бўлса, улар ишладик деб ҳисоблашмайди. Агар бугунги кўрсаткич кечагидан оширилмаса, ётиб уйқулари келмайди.

— Пишиқ ғишт ўз вақтида етказиб берилмаганидан ойлик планни атиги 130 процент қилиб бажардик, — дейди ўртоқ Керменчикли уялинқираб.

Бригадир ҳам ўргатади, ҳам ўрганади, каттаю-кичикни ҳурмат қилади. Шунинг учун ҳам ўртоқ Керменчикли бу ерда 12 йиллик меҳнат давомида коллектив ўртасида катта обрў қозонган.

Жигит ака биргина ғамхўр раҳбар ва моҳир ишчи эмас, балки ижодкор рационализатор ҳамдир. Яқинда у бинонинг устки қаватларига ғишт ётқизиб берувчи транспортерни такомиллаштириб, кўпчиликнинг оғирини енгил қилди. Илгари транспортер ғиштни атиги 5 метр баландликкагина чиқара олган бўлса, эндиликда 10 метрга ҳам бемалол етказиб бераяпти. Бу эса қисқа вақт ичида 50 минг сўм фойда келтирди.

Ўртоқ Керменчикли бригадасида илғорлар сафининг ўсиб бораётганлиги қувончли бир ҳолдир. Бригадада Жигит аканинг ўзидек серғайрат бинокорлар оз эмас. Муса Куртаев, Андрей Мамутов каби уста ғишт терувчилар ана шулар жумласидандир. Улар ўз тажрибаларини — жадал суратда ғишт териш усулини ёшларга қунт билан ўргатаётирлар. Бу пешқаламлардан иш ўрганган Карим Абдуқодиров, Станислав Ушанков, Раиса Григорьева, Анна Пискунова каби ишчилар ҳам илғорлар сафидан жой олишди.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. А. АКОВБЯНГА «ЎЗБЕКИСТОН ССР ДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ДЕГАН ФАХРИЙ УНВОН БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан ва кўп йиллик илмий-педагогика, врачлик ва жамоатчилик фаолияти учун Тошкент давлат медицина институтининг кафедра мудири профессор Армаис Аристагесович **Аковбянга** «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби» деган фахрий унвон берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
И. БАБКОВ.

1960 йил, 14 март.
Тошкент шаҳри.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

КОРХОНА ВА МУАССАСАЛАРДА

Пойтахтимизнинг Киров районидаги корхоналар, олий ўқув юртлари ва муассасаларда Ленин кунлари олдидан лекция ва суҳбатлар, Ленинни кўрганлар билан учрашувлар тез-тез ўтказилиб турибди. Яқинда «Узбексельмаш» заводида бўлиб ўтган учрашувда доҳийни шахсан кўрган ўртоқ Ф. Владимирский Ленин ҳақида ўзининг таассуротларини сўзлаб берди. Шундан сўнг сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг аъзоси ўртоқ Н. Малахов «Бадиий адабиётда В. И. Ленин образи» деган темада доклад қилди.

Ленин кунлари олдидан Округ офицерлар уйида махсус программа билан В. И. Ленин ҳақида ўқишлар уюштирилаётир. Бундай тадбир «Спутник» кинотеатрида ҳам ўтказилаётир.

А. Евстифеев,
Н. Муҳаммаджонов.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР САРОЙИДА

Тошкентдаги Темирйўлчилар маданият саройида В. И. Ленин туғилган кунга 90 йил тўлиши муносабати билан фотомонтаж, китоб виставкалари ташкил қилинди. Бундан ташқари, «Ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси», «Ленин — санъаткор», «Ленинизм — коммунизм қурувчиларнинг байроғи» деган темаларда адабий кечалар ўтказиш ҳам мўлжалланмоқда.

Б. Пўлатов,
М. Тўлаганов.

МАРОҚЛИ СУҲБАТЛАР

Оржоникидзе районидаги «Гужтранс» артелининг меҳнатсевар коллективи шу кунларда Ленин вахтасида туриб ишламоқда. Артелда 13 агитатор В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида ишчилар ўртасида суҳбатлар ўтказмоқда. «Лениннинг болалик ва ёшлик йиллари», «Ульяновлар оиласи», «Ленин барҳаёт» деган темаларда ўтказилган суҳбатларни ишчилар мароқ билан тингладилар.

И. Рустамов.

ИНСОНИЯТНИНГ УЛУҒ ДОҲИСИ

Лениннинг хотирасини нишонлаш учун Бўстонлиқ район Товоқсой поселкаси кутубхонасида қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Бу ерда ташкил этилган фотомонтаж, асарлар виставкаси, тез-тез ўтказилаётган лекция ва суҳбатларда улуғ доҳийнинг порлоқ образи ўз ифодасини топган. Мактаб ёш бадиий ҳаваскорлари коллективи Ленинга бағишланган концерт программаси тайёрламоқдалар.

Э. Туркменов.

* * *

Янгиердаги «Дружба» совхозининг 9-СМУга қарашли кутубхонасида В. И. Ленинга бағишланган виставка ташкил қилинди. Виставкада камтар, ғамхўр ва жонкуяр доҳийнинг порлоқ образини, унинг ажойиб ҳаётини ҳикоя қилувчи турли-туман материаллар бор.

Х. Зикриллаев.

В. И. Ленин Кремлда РКП(б) Марказий Комитетининг Пленуми мажлисида. Москва. 1922 йил 5 сентябрь (Л. Красин фотоси). (КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-Ленинизм институти томонидан нашрга тайёрланаётган альбомдан).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ПРОПАГАНДА ЖОНЛИ БЎЛСИН

Чирчиқ шаҳар партия комитети II пленумидан бир неча кун илгари «Чирчиксельмаш» заводи коммунистларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари партия пропагандасининг форма ва методларини такомиллаштириш ҳақидаги масалани муҳокама қилдилар. Йиғилишда чиқиб сўзлаган завод лекторлар группасининг раҳбари Иван Федорович Чичиль ўз сўзини партиявий-сиёсий ишни олиб боришнинг янги форма ва методлари масаласига бағишлади.

— Ишимизнинг формасини, — деди у, — барча чоралар билан хилма-хил ҳамда жонли қилишга эришиш керак, эскириб қолган методлардан дадиллик билан воз кечиш, пропагандани ҳаётга, ишлаб чиқаришнинг ҳаётий масалаларига яқинлаштириш керак.

Яқинда бўлиб ўтган Чирчиқ шаҳар партия комитетининг пленумида КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори муносабати билан меҳнаткашлар ўртасида сиёсий тарбиявий ишларни янада яхшилаш масаласи мухокама қилинди. Докладчи шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ С. Каримова ҳам, музокарада чиқиб сўзлаган ўртоқлар ҳам худди ана шу масалани марказий ўринга қўйдилар.

— Партия пропагандасини олиб боришда катта камчиликлар мавжуд, ҳануз қироатхонлик давом этмоқда, сиёсий маориф кабинетлари омма билан яқиндан алоқада бўлмаётирлар. «Чирчикхимстрой», пойафзал фабрикаси, озиқ-овқат комбинатида сиёсий агитация газета ўқиб беришдангина иборат бўлиб қолмоқда. Кўпчилик корхоналарда ойлаб, ҳатто бир неча ойлаб кўргазмали агитация янгиланмайди.

«Чирчикхимстрой» плановиги ўртоқ Вернергольд пленумда сўз олиб, агар шаҳар партия комитетининг ходимлари амалий ёрдам кўрсатганларида, ана шу зарбдор қурилиш участкасида тез-тез бўлиб турганларида, пропагандистларга ўз ишларининг санъатини эгаллаб олишни ўргатганларида оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда йўл қўйилаётган мавжуд камчиликлар, балки, бўлмас эди, деди.

Пленум қатнашчилари электрокимё комбинатининг ходими инженер-агитатор ўртоқ Шведнинг сўзини катта эътибор билан тингладилар.

Комбинатнинг ўртоқ Швед ишлаётган электр-ремонт цехи партия ташкилоти активлар билан биргаликда партия пропагандасининг янги формаларини қидириб топиш йўлидан борди. Шу мақсадда цехдаги радиоузелдан фойдаланишга қарор қилинди. Эндиликда ҳафтада икки марта овқатланиш пайтида активлар радио орқали суҳбат қиладилар, лекция ўқийдилар. Радиоконцертлар ташкил қилинади. Айниқса радиогазета муваффақиятли олиб борилаётир.

— Яқинда, — деди ўртоқ Швед, — биз радиогазетамизнинг навбатдаги сонини цехимизнинг келажагига бағишладик. Ишчиларга цехимизнинг ривожланиш перспективаси ҳақида гапириб бердик.

Цехда ҳафтада икки марта илмий-оммабоп ва техника кинофильмлари кўрсатиб борилади. Лекция ва суҳбатлар темасини белгилашга катта эътибор берилади.

Киши бир нарсага ажабланади. Нима учун ана шу цехда оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш соҳасида тўпланган тажриба ҳозиргача ҳеч ким томонидан ўрганилмаган, бу тажриба бошқа корхоналарга ёйилмаган?

— Агар, — деди адабиёт ўқитувчиси, сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият бўлимининг лектори ўртоқ Ксензов, — шаҳарда интеллигентлар клуби ташкил қилинса яхши бўлур эди.

Пленумда ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашни яхшилаш масаласига алоҳида эътибор берилди. Шаҳарда музика мактаби ташкил қилиниб, жуда яхши иш қилинди. Унда ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимларнинг 500 га яқин боласи таълим олмоқда.

— Лекин, — деди электрокимё комбинати контроль-ўлчов асбоблари цехининг бошлиғи ўртоқ Соколовский, — музика мактаби учун ҳанузгача тузукроқ бино топиб берилгани йўқ.

Ўртоқ Соколовский шаҳардаги барча маданий-оқартув муассасаларини корхоналарга хизмат қилдириш, уларда меҳнаткашлар ва ёшлар учун бепул кинофильмлар, концертлар қўйиб бериш, лекция ва докладлар ташкил қилиш, турли кечалар уюштиришни йўлга қўйиш ҳақида таклиф киритди.

Пленум қатнашчилари партия пропагандасини жонли ва тушунарли қилишга қаратилган жуда кўп қимматли таклифлар киритдилар.

В. СКОРОДУМОВ.

ОЛДИНГДАН ОҚҚАН СУВНИНГ ҚАДРИ ЙЎҚ

МАҲАЛЛИЙ РЕСУРСЛАРДАН КЕНГ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Кейинги йилларда областдаги колхозларнинг экономикаси анча мустаҳкамланди. Бинобарин колхозчилар оладиган даромад ҳам йил сайин ўсиб бораётир. Шу сабабли областимиз колхозларида эски қишлоқлар қиёфасини тубдан ўзгартириш, янги ишлаб чиқариш объектлари, маданий-маиший ва уй-жой бинолари қурилиши ишлари кенг кўламда олиб борилаётир. Буни шундан ҳам кўриш мумкинки, ўтган беш йил мобайнида колхозларнинг маблағлари ҳисобига 4115 та чорвачилик ва ишлаб чиқариш объектлари, 408 та маданий-маиший ва 11502 та уй-жой бинолари, жами 833 миллион 993 минг сўмлик турли хил объектлар фойдаланишга топширилди.

Лекин шуни очиқ эътироф этиш керакки, колхозчиларимизнинг баъзилари янги типовой уй-жой бинолари қуриб олишга қурблари етишига қарамай, ҳамон эски уйларда яшаб келмоқдалар.

Республикамизда, жумладан областимизда капитал қурилиши оқсаб қолган соҳа эканлиги Ўзбекистон Компартиясининг XV съездида ҳам алоҳида уқтириб ўтилди.

Областимиз колхозларида ишнинг яхши ташкил қилинмаганлиги, малакали кадрлар ва бинокорлик материалларининг етишмаслиги сабабли қурилишлар бўйича белгиланган планлар йил сайин бажарилмай келаётир.

Текшириш натижасида шу нарса аниқландики, кўпгина районлардаги колхоз территорияларида маҳаллий бинокорлик материаллари: ғишт, оҳак, ганч, черепица, йиғма темир-бетон, қамиш плиталари ишлаб чиқариш учун истаганча хомашё запаси топиш мумкин. Бироқ, шу чоққача бу хомашё запасидан етарли фойдаланилмаётир.

Пискент районидаги колхозларда йилига 2 миллион ва ундан ҳам ортиқ сўмлик қурилиш ишлари бажарилиши лозим. Бироқ, бу топшириқ йил сайин бажарилмай келаётир. Бунинг асосий сабаби қурилиш материалларининг етишмаслигидадир.

Пискент райони территориясида ғишт, черепица, оҳак ва ганч ишлаб чиқариш учун яроқли хомашё керагича топилади. Бироқ, ана шу хомашёдан қурилиш материаллари ишлаб чиқариш ҳамон йўлга қўйилган эмас.

Бундан бир неча йил муқаддам район матлубот кооперацияси мавжуд хомашёдан оҳак, ганч ишлаб чиқариш ҳамда тандир ва сопол идишлар тайёрловчи корхона ташкил этган эди. Бироқ, кейинчалик бу корхона бутунлай ёпиб қўйилди.

Ҳозир район колхозлари промкооперацияга қарашли ғишт заводидан сифати унча яхши бўлмаган ғиштнинг минг донасини 320 сўмдан сотиб олмоқдалар.

Агар Пискент районидаги колхозлар украиналиклар ташаббуси асосида колхозлараро ғишт заводи қуриб олсалар, минг дона ғишт узоғи билан 180—200 сўмга тушади.

Шу нарса сир эмаски, бизда кўпинча ёғоч материаллари етишмайди. Бундан қутилиш учун йиғма темир-бетон конструкциялар, қамиш плиталар ва стандарт деталлардан кенг фойдаланиш лозим.

Пискент райони территориясида темир-бетон конструкциялар тайёрлаш учун истаганча шағал ва қум бор. Шу сабабли «Узгипросельстрой»нинг лойиҳалаш институти колхозларда олиб борилаётган қурилишларда айрим конструктив элементларни йиғма темир-бетон билан алмаштириш масаласини ишлаб чиқиши лозим. Шундай қилингандагина ёғоч материаллари танқислигидан қутилиш мумкин.

Бошқа районларга қараганда Пискент райони шароитида ёпқич материаллар танқислигини жуда осонлик билан ҳал қилиш мумкин. Бунинг учун ана шу районда черепица ишлаб чиқарадиган цех барпо қилиш керак.

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш учун зарур хомашёлар Пискент районидагина эмас, шунингдек областимиздаги бошқа районлар территорияларида ҳам кўп. Гап ана шу запаслардан тўла фойдаланиш, маҳаллий қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган колхозлараро корхоналар ташкил қилишда қолган. Бироқ областимиз колхозларида бу ишга етарли аҳамият берилмаётир. Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ деб, шунга айтадилар-да.

Биз Пискент районида ғишт ва черепица ишлаб чиқарадиган, шунингдек ганч, алибастр ва оҳак тайёрлайдиган колхозлараро заводлар қуришни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз.

Областимиздаги қатор районларда колхозлараро қурилиш ташкилотлари тузилган бўлса ҳам, уларнинг ишлари жонлантириб юборилган эмас. Шунинг учун ҳам район партия комитетлари ва ижрокомлари колхозлараро қурилиш ташкилотларига яқиндан ёрдам бериш ва бу ташкилотларга барча колхозларнинг аъзо бўлишини таъминлашлари лозим.

А. ФАЙЗИЕВ,
колхозларда қурилиш бўйича область бошқармасининг бошлиғи.

В. ШУВАЕВ,
бошқарманинг инженери.

Темир йўл Тошкент бўлинмасининг коллективи вагонлар оборотини тезлаштириш ва шу йўл билан пландан ташқари кўплаб халқ хўжалиги юкларини ташиш учун курашмоқда. Суратда: (биринчи қаторда чапдан) локомотивлар диспетчери И. Муха, марказий участка поезд диспетчерлари М. Колемасова, Х. Неъмонов ва бўлинма навбатчиси А. Амплейкин ўртоқлар поездлар қатнови графиги билан танишмоқдалар.

О. Тўхтахўжаев фотоси.

Таълим ва меҳнат

Озода, поллари ювилган, эшик, ромлари ярақлаб артилган мактаб биносига кирар эканмиз, бу ишларнинг ҳаммасини ўқувчиларнинг ўзлари бажарганликларини эшитиб, хурсанд бўлдик. Дарс бошланишига пича бор. Коридорларда билакларига қизил лента тақиб олган навбатчи пионерлар тартиб сақламоқдалар.

— Мактаб устахонаси қаерда? — деб сўрадик дўмбоққина қизчадан.

Навбатчи қиз бизни коридорнинг тўридаги, станоклар овози эшитилиб турган хонага бошлади.

Устахонада автомат ва ярим автомат станоклари ўрнатилган. Устахона раҳбари ўртоқ Гусев бундай деди:

— Мактабимизда икки йил аввал устахона ҳам, бу станоклар ҳам йўқ эди. Устахонани ўқувчиларнинг кучлари билан қурдик. Қурилиш материалларини эса мактабни ўз оталиғига олган қурилиш бошқармаси етказиб берди. Бундан ташқари «Ташсельмаш» заводи ҳам мактабимизни ўз оталиғига олган. Завод мана бу станокларни ўрнатиб берди.

— Хомашёни қаердан оласизлар? — сўрадик.

— Оталик ташкилотларимиз темир, тахта, ғишт, цемент ва бошқа материаллар билан таъминлаб туради. Заводларда ўқувчиларимиз айрим цехларга, тажрибали мастерларга бириктирилган. Ўнбир йиллик махсус синфларнинг ўқувчилари мактабни тугаллагач, етуклик аттестати билан бирга юқори разрядли токарь ва слесарь ҳам бўлиб чиқадилар. Ўқувчилар мактабдан тўппа-тўғри корхонага ишга бораверадилар, — дейди ўқитувчи.

Биз дурадгорлик устахонасидамиз. Устахона раҳбари, ўқитувчи ўртоқ Н. К. Бичков 5-синф ўқувчилари билан машғулот ўтказмоқда. Автомат ва ярим автомат ускуналар билан жиҳозланган бу устахонада ўқувчиларнинг ҳаммаси ишга берилиб кетган.

Бу ерда мактабнинг физика, кимё, чизмакашлик, уй-рўзғор, тикув кабинетлари учун кўргазмали қуроллар ҳам тайёрланар экан. 1-мебель фабрикаси уларга турли материаллар етказиб беради. 9-синф ўқувчилари эса 1-мебель фабрикасида ишлаб чиқариш практикаси ўтказадилар. Ўқувчиларнинг хизматидан фабрика ишчилари мамнун. Яқинда фабрика маъмурияти 9-синф ўқувчиларидан М. Солиҳова А. Шарипова, Д. Шокирова ўртоқларни яхши ишлаганликлари учун тақдирлаб, уларга мақтов қоғозлари топширди.

Тошкентдаги 90-мактаб коллективи ўқувчиларнинг политехника таълимини ана шундай намунали ташкил қилган.

Бу мактабни ўз оталиғига олган ташкилотлар эса Чирчиқ электрокимё комбинати коллективининг ташаббусига қўшилиб ўқувчиларнинг пухта билим олиши, ўқишни ишлаб чиқариш билан боғлаш, ёшларнинг ҳунар эгаллаши учун барча шароитларни яратиб бермоқдалар.

О. ҒУЛОМОВА.

Жонажон Ватанимизда

Грузия ССР. Махарадзе район Шром қишлоғидаги Оржоникидзе номли колхоз ғарбий Грузиядаги йирик хўжаликлардан ҳисобланади. Артель коллективи ўтган йили фидокорона меҳнат қилиб 15 миллион сўм даромад олди. Колхозчиларнинг моддий фаровонлиги йил сайин яхшиланмоқда. Артель аъзолари умумий йиғилишининг қарорига мувофиқ колхозчиларга бепул моддий-маиший хизмат кўрсатила бошланди. Шу мақсад учун артелнинг умумий даромадидан 300 минг сўм ажратилди. Колхозчилар ҳозирги кунда телефон, радио, электр қуввати, сартарошхона, ҳаммомлардан текинга фойдаланмоқдалар. Колхозчиларнинг болалари боғчаларда бепул тарбияланаётир. Суратда: колхоз кинотеатри.

И. Давиташвили фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

1965 йил даражасида

ХЎЖАНД (Тожикистон ССР). Ўрта Осиёда энг йирик гидроэлектростанциялардан бири «Халқлар дўстлиги» номидаги Қайроққум гидроэлектростанциясининг коллективи Ленин меҳнат вахтасида туриб шараф билан ишламоқда. Энергетиклар шу йилнинг дастлабки икки ойида пландан ташқари беш ярим миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилишга муваффақ бўлдилар. Бу станция электр қуввати ҳосил қилиш жиҳатидан ҳозирдаёқ 1965 йилнинг маррасига чиқиб олди.

Гидроэлектростанцияда ҳосил қилинаётган электр қуввати икки республика, яъни Тожикистон билан Ўзбекистоннинг халқ хўжалиги эҳтиёжларини таъминлаш учун сарфланиб, техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшиламоқда.

Етти йилликнинг иккинчи йилида Қайроққум энергетиклари халқ хўжалигига пландан ташқари илгари мўлжаллаб қўйилганига нисбатан икки баравар кўп электр энергияси беришга аҳд қилдилар.

ЧЎПОН БРИГАДАСИДА ИҚТИСОДИЙ СЕМИНАР

УСТЬ-КАМЕНОГОРСК. Больше-Нарымское районидаги «Қизил Октябрь» қишлоқ хўжалик артелининг ёш чўпони Айдирхон Ҳусаинов машҳур чўпон Иван Малашенконинг ташаббуси Шарқий Қозоғистонда биринчи бўлиб қўллади. Унинг бригадаси ўтган йилда ҳар юз совлиқдан ўрта ҳисобда 182 тадан қўзи олди.

Айдирхон Ҳусаиновнинг иш усуллари билан танишмоқ учун, маҳаллий шароитларда совлиқларни қисқа муддатларда қўзилатиш қанчалик қулай эканлигини ҳисоблаб чиқиш учун унинг бригадасига район колхозларининг қўйчилари, зоотехниклари, райсларги келдилар. Улар совлиқларни қисқа муддатларда қўзилатиш, уларни парвариш қилиш учун бўладиган меҳнат сарфини тахминан бир ярим баравар камайтиришга ишонч ҳосил қилдилар.

Бу йил илғор чўпонлар коллективи ўз олдига ҳар юз совлиқдан икки юз бошдан қўзи олиш вазифасини қўйди. Районлаги ҳамма хўжаликларда совлиқларни қисқа муддатларда қўзилатишни ўтказиш учун бир нечтадан пода ажратишга қарор қилинди.

ТЕХНИКАНИ ТАРАҚҚИЙ ЭТТИРИШ УЧУН

ХАБАРОВСК Халқ хўжалиги кенгаши етти йилликда техникани тараққий эттириш планини ишлаб чиқди ва тасдиқлади. Бу планда янги техникани, прогрессив технологияни жорий қилиш, мавжуд машина-ускуналарни модернизация қилиш ва корхоналарни реконструкция қилиш юзасидан 1.300 дан ортиқ тадбирни амалга ошириш кўзда тутилади. Барча ишлаб чиқариш процесслари тўлиқ комплекс механизациялашган цехлар ва участкалар сони беш мартадан кўпроқ ортади. Планда «Амурсталь» заводида пўлатни узлуксиз қуядиган автоматлашган установкани қуриш ва энг янги автоматлашган прокат машина-ускунасини монтаж қилиш, Хинган конларида ва Ургал шахталарида руда ва кўмирни бойитишни автоматлаштириш, ёғоч тайёрлаш ва ёғоч ишлашни комплекс механизациялаш, машинасозликка тўрт мингта тез ҳаракат қиладиган мосламаларни жорий этиш ва ҳоказалар кўзда тутилади.

Молдавия ССР пойтахти — Кишинев шаҳрининг бағри кенгайиб, ободонлашиб ва кўркамлашиб бормоқда. Кишиневнинг чеккасидаги Рикшановка қишлоғида ғиштдан йирик турар-жой бинолари, мактаб, кинотеатр, болалар муассасалари, ошхона ва магазинлар қад кўтаряпти. Суратда: Рикшановкадаги янги кўчалардан бири. Ўртада ўрта мактаб биноси.

П. Лиогенкин фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Янги озиқ-овқат корхоналари

МОРДОВИЯ АССР колхоз ва совхозлари бу йил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга қарор қилдилар. Жумладан, давлатга 1959 йилдагига нисбатан гўшт 1,5 баравар сотилади. Шу муносабат билан республика Халқ хўжалиги кенгаши янги озиқ-овқат корхоналари қурмоқда ва мавжуд корхоналарни реконструкция қилмоқда. Яқин вақт ичида иккита янги гўшт комбинати ишга туширилади. Бу комбинатлар тугатилган спирт заводлари базасида қурилди. Қуруқ сабзавот ва овқатга ишлатиладиган крахмал ишлаб чиқариш корхоналари барпо этилмоқда. Сут заводларида машина-ускуналар янгиланмоқда.

ҚИЗИҚАРЛИ ВИСТАВКА

ГРУЗИЯ ССР Халқ хўжалиги кенгаши қизиқарли виставка ташкил қилди. Бу виставкада республикадаги илмий тадқиқот институтлари, лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотлари, корхоналар ва қурилишлар ўз муваффақиятларини, техникани тараққий эттириш ишига қўшаётган ўз ҳиссаларини намойиш қиладилар. Тбилисидаги приборсозлик илмий-тадқиқот институти томонидан конструкция қилинган ҳисоб машиналари, Грузия ССР Фанлар академияси электроника, автоматика ва телемеханика институтининг ишлари айниқса эътиборни ўзига жалб этади. Бу институт, жумладан, металл қирқадиган станокни программа бўйича бошқариш учун оригинал рақам системасини яратди.

(ТАСС).

ТУРКМАНИСТОНДА МАДАНИЙ ҚУРИЛИШ

АШХОБОД. Туркманистон давлат нашриёти «Туркманистон ССРда маданий қурилиш» номли статистика тўпламини босиб чиқарди. Бу тўплам китобхонларни маданий қурилиш, олий таълим ва мактаб таълимини ривожлантириш, мутахассис кадрлар тайёрлаш соҳасидаги ажойиб маълумотлар билан таништиради.

Вильнюс. Зверинец кўприги.

М. Баранаускас фотоси, (ТАСС фотоҳроникаси).

ТЕХНИКА ВА КАДРЛАР КЎКЛАМГИ ЭКИШГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНСИН!

Механизациялашган янги бригадалар

КАЛИНИН. Районидаги «Тошкент» совхозида мўл ҳосил тараддуди кун сайин кучайиб бормоқда. Яқинда маъмурий ходимлар штатини камайтириб, уларнинг бир қисмини ишлаб чиқаришга бевосита иштирок эттириш мақсадида совхоздаги 4 бўлим 3 тага айлантирилди. Шунинг билан бирга ҳар учала бўлимда биттадан механизациялашган бригада ташкил қилинди. Бу бригадаларга турли маркадаги тракторлар ажратиб берилди.

Шу кунларда механизациялашган бригадаларининг Нишон Хусаинов, Исроил Йўлдошев, Петр Прудников сингари механизаторлари кўкламги экиш кампаниясига намунали тайёргарлик кўриб, далаларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

М. САЙДАЗИМОВ.

ФУРСАТДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА

— Бригадамиз аъзолари, — деб ҳикоя қилади трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ А. Тўйчиев, — пахтанинг таннархини камайтириш учун асосий ишларни механизациялаштириб, гектаридан камида 40 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилганлар.

Сирдарё районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ Тўйчиев бошлиқ бригада аъзолари ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун кўклам экишига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар, ер текислаш, маҳаллий ўғит тайёрлаш ва уни далага ташиб чиқариш топшириғи 1,5—2 баравар адо этилаётир. Айниқса Бутуниттифқ ёш пахтакорлар кенгашининг қатнашчилари Э. Салимов билан Р. Тожибоева ўртоқлар бошқаларга ўрнак бўларли иш қилмоқдалар.

Бригадада пахтаси машинада териладиган ерлар ҳозирданоқ аниқланмоқда. Бу ерлар чигит экишга сифатли тайёрланаётир.

Т. ОХУНОВ.

ҚЎРИҚ ЕРЛАР ПАХТАЗОРГА АЙЛАНДИ

Гулистон районидаги «Социализм» совхозининг пахта майдони қўриқ ва янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига кенгаймоқда, сўнгги 3—4 йил мобайнида хўжаликнинг пахта майдони 4150 гектарга етди. Совхоз ишчилари етти йилликнинг иккинчи йилида ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар.

Коллектив мўл ҳосил етиштириб, умумхалқ мусобақасида илғорликни эгаллаш учун кўклам экишига пухта тайёргарлик кўрмоқда. Ҳозиргача 63 тоннадан кўп маҳаллий ўғит пахта майдонларига чочилди.

Шунингдек райондаги Ленин номли колхознинг ўртоқ М. Орипов бошлиқ бригадаси аъзолари умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, гектаридан 50 центнердан пахта етиштирамиз, деб кўклам экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бригада ерларидаги ариқлар тозалаб қўйилди, ерларни текислаш, маҳаллий ўғит чиқариш ва бошқа зарур ишлар жадал суръатлар билан олиб борилаётир.

Т. МАМАТҚУЛОВ, Х. БОБОЖОНОВ.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШДАН КЕЙИН ҲАМ ЎЗГАРИШ ЙЎҚ

Мусобақадош Фарғона области пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзоларидан бир группаси Орджоникидзе райони колхозларида бўлиб, кўклам экишига тайёргарлик ишлари билан танишганларида, айниқса, «Сталинград» колхозида трактор, сеялка ва бошқа қишлоқ хўжалик асбоблари ремонти ҳаддан ташқари қониқарсиз аҳволда эканини аниқлаган эдилар. Текширишда «ремонтдан чиқарилди» деган 5 та трактор ишга яроқсиз экани маълум бўлди. Айрим сеялкаларнинг чигит тушадиган жойлари лойдан тозаланмабди. Меҳмонлар бундан қаттиқ ранжидилар. Колхоз раиси Мерганов, бошланғич партия ташкилотининг секретари Аҳмедов ўртоқлар «камчиликни бартараф қиламиз, техника ва бошқа машиналар тартибга солинади», деб ишонтирдилар шунда.

Эндиликдачи? Район қишлоқ хўжалик инспекциясидаги сводкага қаралса колхозда ҳамма иш жойида, трактор, сеялка ва бошқа мавжуд асбоблар экишга тайёрдек кўринади.

Бу сводканинг қанчалик тўғри эканлигини билиш мақсадида район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бош агрономи Ҳ. Обидов, РТСнинг старший техника назоратчиси А. Юсупов ўртоқлар билан бу колхозда бўлдик. Колхоз агрономи ўртоқ Т. Икромов ўзаро текширишдан хулоса чиқариб, камчиликларни тугатганини айтди ва у ишонмасангизлар ўзларингиз бориб кўринг, — дея бизни сарой томон бошлади.

Колхоз правлениеси биноси рўпарасидаги саройда ҳисобчи Назаровдан бошқа ҳеч ким йўқ. Биз ундан бригада механиги ва тракторчиларнинг қаерда ишлаётганини суриштирдик.

— Тракторларимиз ҳам, сеялкалар ҳам тайёр, — деди мағрурланиб ҳисобчи. — Иш бўлмаганидан кейин тракторчиларимиз бу ерга келиб нима қиладилар, зарур бўлса техниканинг тайёрлигига расписка ҳам берамиз.

Аммо ҳақиқий аҳвол бутунлай бошқача манзарани кўрсатди. Саройдаги икки сеялкага ҳалигача қўл ҳам урилган эмас. Наральник йўқ, занжирлари осилмаган. Сеялка очиқда занглаб ётибди. Тракторчи М. Норимовга бириктилган тракторнинг сеялкаси ҳам яроқсиз. Қиши билан қор-ёмғир тагида ётган ўлчов симлари занглаб яроқсиз ҳолга келган, мойлаб тартибга солинмаган. Бошқа сеялкаларнинг ҳам камчилиги кўп.

Агроном ўртоқ Икромов «Ленинград» участкасидаги тракторларнинг тайёрлиги ҳақида дадил гапирди. Биз бу ерда ҳам бўлдик. Саройда битта ҳам тракторчи йўқ. Бригада механиги Д. Қўчқоров қаёққадир кетган. Унинг ёрдамчиси О. Назирхоновнинг қаерда ва нима билан машғуллиги ҳеч кимга маълум эмас. Универсалчи Қурбоновга бириктилган 137-трактор ғилдираксиз, бўлакларга бўлиниб ётибди. Иккита сеялкага кронштейн қўйилмаган. Бошқа бир универсалнинг тормоз колонкаси тайёр бўлгани ҳолда, шу чоққача РТСдан олиб келинмабди. Унинг ёнидаги универсал эса чала-чулпа ремонт қилинганича ташлаб қўйилган. ДТ — 54 тракторини айтмайсизми? Қисмлари олинганича қайтадан жой-жойига қўйилмаган. 17 та культиватор саройнинг ҳар қаер, ҳар қаерида бўлак-бўлак чочилиб ётибди. Колхозда РТСнинг бош инженери П. Лапшов, техника инспектори Самсоненко ўртоқлар бўлганлар. Аммо улар камчиликларни тугатиш тадбирларини кўрмай, меҳмонлардек изларига қайтиб кетаберганлар.

Ёпиб бўлмас ойни —
Этак билан ҳеч!
Амалий ишга ўтинг
Бўлмайин вақт кеч!

Н. Меламед чизган расм.

Колхоз раиси ўртоқ М. Мерганов 10 кундан буён бу участкага қадам ҳам босмабди. У қалбаки сводкалардан хулоса чиқариб контроллик қилмаган. Қани энди раиснинг ўша ваъдалари-ю, унинг натижаси!

— Неча гектар ерга чигит квадрат-уялаб экилади, — сўрадик агроном ўртоқ Икромовдан.

Агроном чўт доналарини уёқ-буёққа суриб, бироз ўйланди-да:

— План 470, — деди у, — иложи борича кўпроқ ерга квадрат уялаб экмоқчимиз.

Маълум бўлдики агроном район қишлоқ хўжалик инспекцияси 550 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экишни планлаштирганидан ҳам хабарсиз. Бунинг устига колхоз правлениеси бундан ҳам камроқ ерга квадрат-уялаб чигит экишни мўлжалламоқда. Бундай ўзбошимчалик натижасида колхозда ҳалигача карталарни ажратиш тугалланмаган.

Квадрат — аниқликни талаб қилади. Бу иш қанчалик сифатли ўтказилса, ғўзани икки томонлама парвариш қилиш қулай бўлади ва ҳосил ортади. Бу кўп жиҳатдан экиш агрегатлари учун экипаж аъзоларининг режа сими тортиб чигит экишга пухта ўргатилишига, уларнинг назарий билими амалий машғулот билан мустаҳкамланишига боғлиқ. Колхоз правлениесининг бу муҳим ишга ҳам эътиборсизлик билан қараётганлигига қандай баҳо бериш керак. Амалий машғулотларга 77 кишининг ҳаммаси тўла қатнашмаган. 5 ўрнига 3 кун чалакам-чатти амалий машғулот ўтказилган. Ўртоқ М. Қорахўжаев бригадасининг экипаж аъзолари ҳанузгача ўқитилган ҳам эмас. Бошқа тайёргарлик ишлари ҳам ана шундай қониқарсиз.

«Сталинград» колхози гектаридан 33 центнердан пахта етиштириш ва унинг таннархини пасайтириш мажбуриятини олган. Бундай тайёргарлик билан кўклам экишини муваффақиятли ўтказиб бўладими? Бунга колхоз раҳбарлари қандай жавоб берар эканлар?

Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири

ЯНА БИР ТУРСУНОЙЧИ

Сирдарё районидаги «Қизил октябрь» колхозининг моҳир термичиси ўртоқ Турсуной Муҳиддинова ўтган йили 20 тонна пахта териб кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлган эди. Чинозлик механизатор Турсуной Охунованинг меҳнат муваффақиятлари ўртоқ Муҳиддинovани механизаторлик касбини эгаллашга ундади. Шунинг учун ҳозир у механизатор кадрлар тайёрлаш курсида ўқимоқда.

— Ўтган йили жуда ғайрат қилдим,— дейди Турсуной Муҳиддинова,— шунда ҳам 20 тоннадан ортиқ пахта теролмадим. Агар механик-ҳайдовчи бўлиб олсам, мавсумда ками билан 100 тонна пахта теришим мумкин. Мана шу фикр мени механизатор бўлишга ундади.

Т. СОЛИЕВ.

Озуқа мўл бўлади

Бу йил Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхозда алоҳида жўхорикор бригада ташкил этилиб, юз гектар ер ажратиб берилди. Бригадага коммунист ўртоқ А. Ҳамроев бошлиқ қилиб тайинланди.

Шу кеча-кундузда далада иш қизғин бормоқда. Етарли миқдорда гўнг солиниб, сифатли шудгор қилиб қўйилган ерларга яна қўшимча равишда маҳаллий ўғит ташиб чиқариш учун ҳаракат қилинмоқда.

Бригада аъзолари барча ерларга квадрат-уялаб маккажўхори экишни планлаштирганлар. Экинлар парвариши ҳам асосан механизация ёрдамида ўтказилади.

— Биз барча имкониятларни ишга солиб, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Ҳамроев, — бир йилда икки марта ҳосил олишни мўлжалламоқдамиз. Ҳалол меҳнат қилсак, бунга албатта, эришамиз. Ҳар гектар ердан 1000 центнергача кўкпоя етиштирамиз.

Бригадада техника ҳам мавсумга шай қилиб қўйилди. Ҳаво юришиб кетса яқин кунлар ичида экишга киришилади.

А. РАЗЗОҚОВ.

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Гулистон. Республикамизда чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириш учун бошланган курашда «Красная заря» колхозининг чорвадорлари ҳам актив қатнашаётир. Хўжаликда бу йил 150 тонна гўшт сотиш мажбурияти олинган. Шу мақсадда ҳозир биргина марказий участканинг ўзида 60 бош қорамол, 40 бош чўчқа ва кўплаб бошқа турдаги чорва моллари бўрдоқига боқилаётир. Чорвадорлар фақат март ойининг ўзида давлатга 35 тонна гўшт топширишга тайёргарлик кўрмоқдалар. Шунингдек колхознинг Фрунзе номли участкасида ҳам талайгина қорамол ва қўй семиртириб боқилаётир. Ўртоқ Феруза Ҳамидуллина 20 бош бузоқни алоҳида парвариш қилаётир. У апрель ойининг бошларигача ҳар бир бузоқнинг ўртача оғирлигини 150 килограммга етказиш учун курашмоқда.

Б. Соибназаров,
Т. Қўшмаматов.

Оққўрғон. Тожи опа Тоғаева «Оққўрғон» совхозининг 2-сут-товар фермасида ишлайди. У сут соғиб олиш бўйича ўз зиммасига олган етти йиллик планни 4 йилда бажариш учун курашаётир. Тожи опа сут соғиб олиш квартал планини муддатидан олдин бажарди. Ферманинг Эмине Меметова, Земине Темирқаева сингари сигир соғувчилари ҳам Тожи опа билан мусобақалашиб ишламоқдалар. Уларнинг ҳар бири ўзларига бириктилган ҳар бош сигирдан 2850—2900 литрдан сут соғиб олишга маҳкам бел боғлаганлар.

Т. Маматов.

БОҒЛАР ТАШКИЛ ЭТАМИЗ

Тошкент шаҳар Киров районидаги 20-ўрта мактаб ўқувчилари «Кўчат ўтказиш ойлиги»га муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар мактаб боғини кўкаламзор қилиш учун кўплаб олма, олича, ўрик кўчатлари ўтказаётирлар. Ўқувчилар ҳаммаси бўлиб 2500 туп дарахт экишга аҳд қилишган.

У. Маҳкамов.

Оққўрғон районидаги Макаренко номли 12-мактабнинг меҳнатсевар ўқувчилари 3 гектар майдонда мевазор боғ ташкил қилиш учун астойдил ишламоқдалар. Боққа ҳозиргача минг тупга яқин мевали дарахт кўчатлари ўтказилди.

С. Мустафоев.

Баҳор келиши билан «Ховос» дон совхозидаги Муқимий номли мактаб боғида иш қизиб кетди. Ўқувчилар мактаб атрофини тозалаб, чопиб дарахт ўтказишга киришдилар. Бундан ташқари ўқувчилар совхоз ажратиб берган 10 гектар ерга маккажўхори, бир гектар жойга беда ва эртаги сабзавот экинлари экдилар.

О. Ёқубов.

ФЕЛЬЕТОН Тўқсон бир бочка ва точка...

С. А. Алексеенко кўп ажойиб одам-да. Айниқса бу кишининг қатъийлиги, бир сўзлигини айтмайсизми, бай-бай-бай... Фараз қилайлик, биров:

— Дўстим бу овқатни қошиқда ичиш ўнғай бўлади-ку, — деб қолади.

— Йўқ, мен вилкада ичаман, точка, — дейди Алексеенко.

— Ҳа майли, вилкада ичабер бўлмаса, — дейди ҳалиги одам.

— Йўқ энди қошиқда ичаман.

— Шундай қил, қошиқда ич.

— Йўқ, энди қошиқда ҳам, вилкада ҳам ичмайман, кўтариб ичаман. Точка, — дейди Алексеенко.

Иш қилиб ҳалиги одам ўз сўзига товба қилмагунча Алексеенко оч қолса қоладики, овқатни ичмай мунозарани давом эттира беради.

Ўтган йили октябрь ойининг бошларида Тошкентдаги 2-пиво заводи шартномага асосан 91 бочка пиво юборди. Алексеенко «Янгиюльторг»нинг бошлиғи сифатида пиволарни Кауфманский станциясида қабул қилиб олди, вагондан туширди, санаб чиқди, ҳатто биттасини очиб бироз ичиб ҳам кўрди.

— Яхши, жуда яхши, — деди у суюниб.

Кейин нимаҳидир ўйлаб телефон қилиш учун югурди. Шу пайт у кишининг ҳалиги қатъийлик ва бир сўзлик каби ғалати одати безгакдек хуруж қилиб қолган эди.

2-пиво заводи директорига қўнғироқ қилинди.

Директор: — эшитаман.

Алексеенко: — пивони олдик. Лекин нега бизга қўнғироқ қилиб қўймадингиз?

Директор: — қўнғироқ қилиш шартми? Ахир аввал шартнома тузганмиз-ку!

Алексеенко: — мен хўжайинми ёки хўжайин эмасми?

Директор. — хўжайинсиз, албатта.

Алексеенко: — агар хўжайин бўлсам, пивони телефон қилмасдан жўнатганингиз учун қабул қилмайман. Точка.

Алексеенко пиволарни сўзсиз қабул қилиб олиш зарурлиги ҳақида махсус кўрсатма борлигини жуда яхши тушунар, ҳатто, пиво 7 суткадан сўнг ачиб, бузилиб қолишини ҳам очиқ-равшан билар эди. Шундай бўлса ҳам ўз сўзида туриб олди. Ахир катта бир ташкилотнинг хўжайини бўлса-ю, аллақандай пивзавод директори у кишини ҳурмат қилмаса, «ўртоқ бошлиқ» дея қўнғироқ қилмаса — алам қилади-да!

Алексеенконинг бирон киши устидан шикоят ёзса нақ бир қулоч қилиб ёзадиган, ёзганда ҳам нуқул чиройли сўзларни териб ёзадиган одати бор эди. Дастлаб область ижроия комитетининг савдо бўлимига шикоят ёзди. Охирига:

— Қабул қилмайман, точка, — деб қўшимча қилди.

Натижа кўнгилдагидек бўлмади. Алексеенко дарҳол аввалгисидан ҳам чиройлироқ шикоят ёзиб тўппа-тўғри Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига юборди. Афсуски яна бўлмади. Шундан сўнг 80 кун давом этган аризабозлик бошланиб кетдики, бу кунларда Алексеенко ўзини жуда супо, бамаъни тутиб, учраган кишига:

— Пивони қайтариб юбораман, точка,— дея мақтанар эди.

Ишга давлат инспекцияси аралашди.

— Нега пивони ўз вақтида қабул қилиб олмадингиз? — деб сўрашди Алексеенкодан. Алексеенко бўлса ўша вақтда ўзимизда ҳам пиво кўп эди деган баҳонага қаттиқ ёпишиб олди. Ваҳоланки ҳалиги 91 бочка пиво келгандан сўнг орадан 3—4 кун ўтар-ўтмас Алексеенко кейин келган пиволарни қабул қилиб олган, ҳатто жойларга тарқатиб ҳам юборган эди.

— Нега аввалгисини қабул қилмадингиз? — яна сўрашди Алексеенкодан. Гарчи бу киши бир сўзли, қатъий одам бўлсада ана шу саволдан сўнг, дудуқланиб, чайналиб қолди ва:

— Аввалгиси ачиган эди, — деб яна ёлғон сўзлади.

Инспекция 91 бочка яъни 7900 литр пиво очиқ ҳавода сақлаш учун ноқулай бўлган бир жойда узоқ туриб қолиши натижасида ачиб, истеъмол қилиш учун яроқсиз бўлиб қолганлиги ҳақида акт тузиб кетди. Алексеенко 2-пивзавод директори Мирзокировга қўнғироқ қилиб, «ғолиб» кишидек тантана билан:

— Ачиган пивонинг пулини ўзлари тўласинлар, — дея қочирим қилди.

— Йўқ, унинг пулини сиз тўлайсиз, — деди Мирзокиров.

— Ўзлари тўлайдилар, точка!

Гарчи Алексеенко «точка» қўйган бўлса-да шикоятлар ёзиш, текширишлар, ўнлаб ходимларнинг ўринсиз борди-келдилари тўхташ ўрнига яна авж олиб кетди. Алексеенко куйлаётган ашуласининг оҳангини ҳам, мазмунини ҳам ўзгартириб олди. Аввал пивони қабул қилмайман деб куйлаган бўлса, энди ачиган пивонинг пулини тўламайман деб шовқин сола бошлади. Ниҳоят ўша вақтда қабул қилардиму, мени юрист Рожков билан савдо бўлими бошлиғи Шутяевлар йўлдан оздирди деган бемаъни даъвога ёпишиб олди. Оқибат иш СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат арбитражигача бориб етди. Арбитраж Алексеенконинг қатъийлигини тутуриқсиз, бемаъни қатъийлик деб баҳолади ва ачиган пиво учун 38 минг 97 сўмни «Янгиюльторг»дан жарима сифатида 3 минг 500 сўмни Алексеенкодан ундириб олиш ҳақида қарор чиқарди.

Алексеенко шу кунларда «поддержка» ахтариб идорама-идора югуриб юрибди. Қайсарлик, бюрократлик ва қоғозбозликни қатъийлик деб тушуниб, халқ ва давлатга ҳисобсиз зарарлар етказаётган бундай шахслар «поддержка» топа олармиди, дейсиз.

А. ЗОКИРОВ,
Х. ТЎХТАБОЕВ.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Талаб қондирилади

Бўстонлиқ районидаги Қорамозор қишлоғи аҳолиси медицина ёрдами олишдан қийналаётгани тўғрисида редакцияга сигнал келган эди. Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Асилбеков хат район соғлиқни сақлаш бўлимида кўрилиб, Қорамозор қишлоғида шу йили фельдшер-акушерлик пункти очиш планлаштирилганини редакцияга маълум қилди.

ШАҲАР ҚУРУВЧИЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ ОЛДИДАН

Комсомол қураётган шаҳар

Оҳангарон шаҳрининг ғарби-жануб томонида Дукант ва Қоробоу сойлари оралиғидаги кенг майдонда ҳаёт нишонаси сезилмайди. Фақат бир неча гектар ерда нимжон бошоқли буғдой баҳор шаббдасида майин тебранарди. Қолган ерлар тош, шағал, қумлоқ, шўрҳоқдан иборат. Бу ерларда саратонгача сарғайиб, қуриб-қовжираб қоладиган гиёҳларгина ўсади. Калтакесак, юмронқозиқ, чўл илон сингарилардан бошқа жонивор бу ерда яшолмайди.

Уч томони Чотқол ва Қурама тоғлари билан ўралган, денгиз сатҳидан 900 — 1200 метр баландликда жойлашган води кўп асрлардан бери ҳувиллаб ётарди. Мамлакатнинг бўз ва қўриқ ерларига, чўл-биёбонлари ва саҳроларига оммавий ҳужум бошланган йили шу кимсасиз водига ҳам юриш бошланди. Қўли узун, забти зўр, журъат ва жасорати ундан ҳам зўр совет кишилари шу ерда катта бир шаҳар бунёд этишга аҳд қилдилар. Унга Катта Оҳангарон шаҳри деб ном бериладиган бўлди.

... 1956 йилнинг май ойи эди. Водининг ғарб томонида, Тошкент — Оҳангарон темир йўли яқинида, Облиқ қишлоғининг биқинида брезент капалар тикила бошланди. Машина-машина, вагон-вагон ёғоч, фанер, тахта ва бошқа қурилиш материаллари келтириб вақтинчалик ошхона, чойхона, дўкон, медпункт сингарилар қурилди. Бир неча кундан сўнг эса комсомол йўлланмаси билан дастлабки бир колонна — 250 киши келди. Сал кун ўтмай буларнинг сони мингдан ошиб кетди. Капалар сони кун сайин кўпаяборибб май ойи охирида ёшлар унга «Палаточний городок» яъни, капалардан ясалган шаҳарча деб ном бердилар.

Ўша кезда «шаҳарча»га бир куни Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари Исоқжон Муллажонов икки нотаниш кишини бошлаб келди. Узун-узун қалин тахтадан ясалган «скамейка»ларда уч юздан ортиқ ёшлар ўтиришарди. Булар янги шаҳар қуриш ниятида тўпланган ёшлар. Булар — ўзбек, рус, украин, белорус, қозоқ, қирғиз, татар, туркман, тожик, поляк, венгер, чечен, мордва, немис, корейс халқларининг фарзандлари ягона мақсад йўлида капаларда учрашдилар, танишдилар. Уларнинг қанчалик ўртоқлашиб, дўстлашиб кетганларини ҳаммаёқни янгратаётган ҳазил-ҳузилларидан, шўхчан кулгиларидан ҳам билиш мумкин.

Муллажонов тўрда, устига қизил алвон ёзиб қўйилган стол олдига борди. Ўтирганлар тинчланишгач у:

— Ўртоқлар, — деди баланд овоз билан. — Сизлар қурмоқчи бўлган шаҳар лойиҳасининг бош архитектори, «Узгоспроект» институтининг бўлим бошлиғи Александр Николаевич Зотов сизлар билан танишиш ҳамда шаҳарнинг қандай бўлиши ва қандай қурилиши тўғрисида гапириб бериш учун келдилар... Марҳамат Александр Николаевич.

Оқ-сариқдан келган, бўйчан киши ўрнидан туриши билан ўтирганларнинг деярлик кўпчилиги ҳанг-манг бўлиб қолишди. Негаки бетининг ҳар жой-ҳар жойидаги кўкимтир чуқурчалар осколка текканлигини яққол ифодалаб турган бу кишининг кўзлари кўр экан. Наҳотки ҳеч нарсани кўрмайдиган киши бош архитектор бўлса?! Ахир катта бир шаҳар лойиҳасини ҳаёлан тузиш, уйларни, кварталларни, кўчаларни бир-бирига мувофиқлаштириш — хуллас бутун бир шаҳар режасини мияга сиғдириш осон ишми? Бе... Бу киши бош архитектор эмас, лектор бўлса керак, Муллажонов ҳазиллашаётгандир.

Кўпчиликнинг хаёлидан шу фикрлар кечар экан Зотовни етаклаб келган киши катта картани ҳаммага кўринарли жойга осди. Зотов сўз бошлади.

— Ҳурматли йигитлар, ҳурматли қизлар! — деди у таъсирчан майин овоз билан. — Сизлар ўз жасоратингиз, кенг қалбингиз билан чиндан ҳам юксак ҳурматга лойиқ иш қилгансизлар. Туғилиб ўсган жонажон шаҳри ё қишлоғини, меҳрибон ота-онаси, ака-укаси ва опа-сингилларини, қадрдон ўртоқлари ва дўстларини, фан ва маданият ўчоқларини ташлаб бийдай далага келиш, шу ерда қанча қийинчилик бўлса уларни мардонавор енгиб янги шаҳар қураман, шу шаҳарнинг граждани бўламан дейиш чакана қаҳрамонлиқ эмас. Мен сизларнинг олдингизда қандай вазифа турганлиги ва қуражак шаҳарларингиз лойиҳасида ҳозирги замон шаҳар қурилиши талабларига қанчалик риоя қилганимиз ҳақида қисқача гапириб бермоқчиман. Мана шу кўриб турганингиз янги шаҳарнинг картаси...

Бош архитектор шаҳар қуриладиган жойнинг табиий ва географик хусусиятлари, шаҳарнинг қиёфаси қандай бўлиши, қандай усулда ва қай тартибда қурилиши ҳақида шошилмай, сира тутилмай гапира бошлади. Унинг водини кўриб юрганлардан ҳам яхши тасвирлаши, зарур рақамларни сира ўйланиб қолмай ёддан айтиши, ҳатто ҳали ўрни-тегида йўқ биноларни, парк ва стадионларни ёшларнинг кўзи ўнгида яққол гавдалантириб юбориши уларни ниҳоятда ҳайратлантирди.

Нотиқ шаҳарнинг аҳоли яшайдиган жойидан алоҳида бир районда қуриладиган Ўрта Осиёда энг катта ёқилғи электростанциясини, кўмирни ер остида турган жойида ёқиб, газга айлантириб шаҳарга берадиган гигант ер ости газ станциясини, янги шаҳарга белбоғ бўладиган айланма каналини, ажойиб планировка асосида қуриладиган офтобра кварталларни, бассейнида ёзин-қишин чўмилиш мумкин бўладиган катта стадионни, ҳузур қилиб ҳордиқ чиқарадиган маданият ва истироҳат боғларини, дўмбоқчалар яйраб-кувнаб юрадиган боқча ва ясliларни, куни-тун шўх ялла, ўйин-кулги аримайдиган клублар ва маданият саройини тингловчилар кўзи олдида жонлантириб юборди. Бу гапларни тинглаган сари ўтирганларнинг ҳаяжони, қизиқиши орта борарди. Зотовнинг архитектор эмаслигига ҳеч кимда шубҳа қолмади. Ёшлар бу кишининг заковатига, иродаси ва матонатига, моҳир нотиқлигига таҳсин ўқиб ўтиришарди.

Чиндан ҳам Александр Николаевич Зотов халқимизнинг Николай Островский, Александр Мересьев сингари ажойиб қаҳрамонларидан ўрнак олган, шулар сингари иззат-ҳурматга лойиқ иш қилаётган киши. Улуғ Ватан урушида душман унинг кўзини басир қилгани, бир қўлидан айиргани билан бу, совет архитекторининг пўлатдан мустаҳкам иродасини синдиролмади. Зотов Чирчиқ электркимё комбинатининг маъмурий биносини ва бошқа бир қанча шу сингари алоҳида иморат ёки кварталлар лойиҳасини тузиб катта муваффақият қозонди. Кишини ҳайратда қолдирадиган даражада хотираси ўткир ва муҳофазаси зўр, ўзбек миллий меъморчилигини ва совет архитектураси ютуқларини яхши биладиган бу етук инженер Катта Оҳангарон шаҳри лойиҳасига бош архитекторлик қилишдек қийин, мураккаб ва масъулиятли ишга дадил киришди.

Шаҳар қурилиши мўлжалланган ерга чиқиб, у жойни бир неча ой мобайнида синчиклаб ўрганиш, ишга ижодий ёндошадиган малакали лойиҳачи инженер ва техникларни лойиҳа тузишга жалб этиш, умумий планировкани белгилаш тўғрисида узоқ вақт ижодий изланиш, ҳар бир кўча ва ҳар бир уйда меҳнаткашларга қулайлик яратиш устида кўп бош қотириш оқибатида у янги социалистик шаҳар лойиҳасини тайёрлади. 1956 йил март ойида лойиҳани республика Министрлар Совети тасдиқлади ва апрелдан иш бошланди.

Лойиҳа ҳозирги замон шаҳар қурилиши талаб ва қоидаларига тўла жавоб беради, дейишади кўп мутахассислар. Шаҳар тўғри бурчакли планировка системаси асосида қурилади. Чунки жойнинг рельефи, тоғдан оқиб тушадиган дарёчалар шуни тақоза этади. Иқлимининг кескин континенталлиги, икки томондан ҳамиша шамол эсиб туриши ҳисобга олиниб, кварталлар бекиқ ва чала берк қилиб қурилади. Ҳар бир квартал ичига ва ҳовлиларга декоратив дарахтлар ўтказилади, аллея ва гулзорлар ташкил этилади. Умуман лойиҳада шаҳарни кўкаламзорлаштиришга катта эътибор берилган. Бу ёзги саратонда аҳолининг соя-салқинда юришини таъминлайди ва шу билан бирга шаҳар иқлимини яхшилайди. Янги шаҳар қурилишининг архитектура-планировкасида асосан бир неча уй-жой биноларини ягона бир комплексга бирлаштириб микрорайонлар ташкил этиш кўзда тутилади. Ҳар бир комплексда бир неча квартал бўлади. Уй-жой комплекслари ва кварталлар бир-биридан кварталлараро боғлар орқали ажралиб туради. Бу кварталлар ўртасидаги боғларда спорт ва болалар майдончалари, фонтанлар, бассейнлар қурилади. Мактаб, болалар боқчаси, ясли сингарилар микрорайон ичида шу боққа яқин жойларда қурилади, демак болалар мактабга, боқчага ва стадионга серқатнов магистраль кўчадан қатнамайдилар.

Мактаб ва бошқа болалар муассасалари микрорайон ичида жойлаштирилса, бошқа маданий-маиший муассасалар — магазинлар, кинотеатрлар, клуб, почта, омонат касса сингарилар магистраль кўча ёқасида бўлади. Шаҳар марказида кўпқаватли муҳташам жамоат бинолари турли композицияда қурилиши, соя-салқин маданият ва истироҳат боғи, аллея ва хиёбонлар барпо этилиши, аҳоли яшайдиган типовой уй-жой микрорайонлари билан қўшилиб гўзал архитектура ансамблини ташкил этади. Уй-жой ва маъмурий бинолар индустриал усулда, ортиқча ҳашамсиз содда ва шинам қилиб қурилади. Деярлик кўпчилик иморат офтобра бўлади.

... Бош архитекторнинг мана шулар ҳақидаги гаплари қалбида ғайрат ва шижоат жўш уриб турган ёшларни ниҳоятда руҳлантириб юборди. Шундай ажойиб шаҳарни биз қурар эканмиз, уни тезроқ битказайлик деган фикр ўтирганларнинг кўпчилиги хаёлидан ўтди. Ўтди эмас, дилига жо бўлди.

Шундан бери мана салкам 4 йил ўтди. Ҳозир Катта Оҳангарон шаҳри қурилаётган жойга боринг, кўҳна води қўйнида ижодий меҳнат қайнаб, жўшиб ётганини кўрасиз. Турли миллат вакилларидан иборат комсомоллар ва ёшлар улуғ мақсад йўлида дўстона бир оилага бирлашиб коммунистчасига ишлаб, коммунистчасига яшамоқдалар. Буларнинг меҳнати ва иродаси билан шу қисқа вақт ичида юз минг квадрат метрга яқин 2, 3 ва 4 қаватли уй-жой бинолари қурилди. Капа тикиб яшаган азаматлар энди кенг, ёруғ ва маданий квартираларда, ётоқхоналарда яшамоқдалар. Уларнинг анчаси меҳнат ҳалолидан йиққан жамғармасига дўстлари ёрдамида якка тартибда уй қуриб олди. Ҳозир мингдан ортиқ оила ўз кучи билан қурган уйда яшаётир.

Ҳа, оила! Комсомол йўлланмаси билан келган ёшларнинг анчагинаси шу ерда уйланиб, уйлик-жойлик, бола-чақалик бўлаётир. Ҳовли тўйи, никоҳ тўйи, чақалоқ исменинаси бу ерда кунда-кунаро бўлиб турадиган оддий, завқли воқеа бўлиб қолди.

Жонбозлик кўрсатиб ишлаш, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда яхши ўқиш, жамоат ишларини жон-дилдан бажариш туфайли кўпчилик ҳурмати ва муҳаббатини қозонаётганларни, олий мукофотларга сазовор бўлаётганларни бу ерда жуда кўп учратиш мумкин. Кўкрагини «Ҳурмат белгиси» орденни яшнатиб турган сувоқчи Файзи Шодиев, бетончи Назрулла Ҳасанов, биринчи комплекс бригада тузиб, ғоят юқори иқтисодий кўрсаткичларга эришиб бутун республикага донг таратган Ленин орденли Михаил Бусь ва бошқалар шулар жумласидандир. Бу илғор ёшлар лойиҳани амалга оширaётган, ҳаёлни борлиққа айлантираётган ажойиб яратувчи новаторлардир. Масалан, Михаил Бусь бошчилигидаги 27 азаматдан иборат комплекс бригада бир кварталда бир йўла 3 — 4 иморатни тиклаш ташаббусини бошлади. Бригада ўтган йили 6 та 12 квартирали уйни қуриб битказди. Ҳозир учта 8 квартирали, 2 та 12 квартирали ва бир 19 квартирали уйни қураётир. Улар олти объектнинг ҳаммасида бир хилдаги ишни навбатма-навбат бажараётирлар. Ишнинг бундай ташкил этилиши бинокорлик материалларидан, кран ва бошқа механизмлардан, ишчи кучларидан рационал фойдаланиш имкониятини бераётир. Шунинг учун ҳам бу бригадада меҳнат унумдорлиги юқори, план ҳамиша 150 — 200 процентни ташкил этади, қурилиш қиммати анча арзонга тушади.

Бутун шаҳар индустриал усулда, жадал суръат билан қурилаётир. Коммунал ва маданий-маиший объектлар қурилишида йиғма темир-бетон, йирик ва кичик панеллар, қуруқ сувоқ кенг қўллаинилаётир. Шунинг учун ҳам бино кетидан бинолар тез қад кўтармоқда. Бинокорлар, монтажчилар ва йўл қурувчилар етти йилликда Катта Оҳангарон шаҳрини қуриб битказиш ниятида фидокорлик намуналарини кўрсатиб ишламоқдалар.

Яқин орада республикамиз картасида яна бир янги, гўзал шаҳар пайдо бўлади.

З. ИСРОИЛОВ.

ТОШКЕНТНИ ЯНАДА КЎРКАМ ВА ОБОД ҚИЛАМИЗ

„ИЛҒОР“ МАҲАЛЛАСИДА

— Баҳор келиши билан маҳалланинг катта-кичиги ободончилик учун курашни яна бошлаб юборди. Кўча ва ҳовлилардан ўтадиган 10 минг метрдан ортиқ ариқ қазилди, бир қанча тўғон ва кўприк тузатилди. Юзлаб хонадон водопровод суви билан таъминланди. Мана энди кўкаламзорлаштиришни амалга оширмоқдамиз...

Пойтахтимизнинг Октябрь районидаги «Илғор» маҳалла комитетининг раиси ўртоқ Ҳошим Алимовнинг бу ҳикоясидан сўнг маҳаллани айланишга, баҳор тараддуди билан танишишга қарор қилдик.

...Маҳалла комитети идораси жойлашган ер кичик бир шаҳарча марказига ўхшайди.

Бундан 3 — 4 йил илгари Алоқа кўчасига экилган манзарали дарахтлар бугун ана шундай бўй чўзган.

Одам кўп. Ҳар ким ҳар хил масала юзасидан бу ерга маслаҳат сўраб келиб туради. Меҳнаткашлар ўзлари ташкил қилган кутубхона, ўқишхона ва чойхона ҳам, давлат очиб берган алоқа бўлими, омонат касса ва магазин ҳам — ҳаммаси шу ерда. Рўпарадаги салобат билан қад кўтариб турган 400 кишилик клубни айтмайсизми, эндигина ремонтдан чиқиб ўз гўзаллигини кўз-кўз қилиб турибди. Унинг нақшдор деворлари, рангба-ранг бўёқда товланаётган шип ва пештоқлари худди маданият саройига ўхшайди. Бу маданият ўчоғи шу маҳалла усталарининг қўлидан чиққан, унга кетган қурилиш харажатларини ҳам шу ерлик аҳоли ўзи берган. Клубда турли йиғилишлар, дам олиш кечалари ўтказилади. Маҳалла ҳаваскорлари ҳам унинг саҳнасида ўз талантларини намойиш қилиб турадилар.

— Ёшларимиз энди бу ерда кунига кино ҳам кўрадилар, — дейди ўртоқ Алимов.

Клуб атрофи ёзда жуда гаштли бўлади. Ҳозир унинг ёнига баҳаво шийпон қуриш мўлжалланяпти. Бир неча киши ҳозир ана шу қурилиш билан банд, қурилиш материаллари ҳам келтирилаётир.

— Шийпоннинг олдини гулзор қилишни менга қўйиб берасизлар, — дейди кексалигига қарамай ёшлик ғайрати жўш уриб турган гулчи Ваққос ота Музаффаров.

Дам олиш кунлари бу маҳаллага келсангиз, шанбалик ташкил қилиб, идора олдига гул ва дарахт кўчатлари ўтқазаётган, шийпон қурилишида ишлаётган кишиларнинг ҳамжиҳатлиги, бирдамлиги, умумий ишга сидқидиллигига ҳавасингиз келади. Маҳалланинг бошқа кўчаларида ҳам ана шундай уюшқоқликни кўрасиз. Темиртоу, Боғ кўчаларида кўкаламзорлаштириш ишлари айниқса қизғин. Бу жойларда яшовчи аҳоли ўз территорияларини Эркин, Алоқа, Маориф кўчаларидек сердарахт, ямяшил бўлиши учун дам олиш кунлари ёппасига кўчага чиқишмоқда. Улар ўзлари сотиб олган ёки ҳовлида ўстириб кўпайтирган олма, олича, терак ва тол кўчатларини яхши ният билан ўтқазаётирлар. Бундай оммавийликнинг сабаби яқинда ўтказилган актив йиғилишининг самараси. Активда бугунги вазифалар аниқ белгиланган, маҳалланинг 5 та корпуси бошлиқларига конкрет топшириқлар берилган эди.

Бундан олдинги йилларда ўтказилган дарахтлар ҳозир кўкка бўй чўзиб, кўчаларга файз ва гўзаллик бахш этган. Кўкламнинг майин шамолида аста шивирлаётган бу дарахтлар иссиқ ёз кунлари кишиларни ўз соя-салқинига чорлайди. Ҳамиша ёғ тушса ялагудек озода, асфальтланган кўчалар, теп-текис йўлкалар маҳаллада ободончилик ишининг намунали ташкил қилинганини кўрсатиб турибди.

Маҳалла меҳнаткашлари яхши-яхши ташаббусларни бошламоқдалар. Маҳаллада тузилган 11 кишилик ўртоқлик суди, ёки бўлмаса кўнгилли халқ дружинасини олайлик. Асосан ёшлардан иборат халқ дружинаси аъзолари маҳалланинг тинчлиги, осойишталигини қўриқлаб келмоқдалар. Ичкиликбозлик, безорилик қилиш ҳолларига сира йўл қўйилмаётир. Ўртоқлик суди жуда ибратли иш қилмоқда. Яқинда бу суд мажлиси халқ норозилигига сабабчи бўлган Тўлаган Азимов масаласини кўриб чиқди. Мажлисда алкоголлик йўлига кириб кетиб, оиласи ва бутун маҳаллани ерга қаратаётган бу кишининг ҳатти-ҳаракатларини қоралаб, халқ дружинаси аъзоси Собит Юнусов, маҳалланинг кексаси Ваққос ота Музаффаров, маҳалла комитети аъзоси Хидоятов ва бошқалар куйиниб гапирдилар. Т. Азимов ўз қилмишларини бўйнига олди. Ҳозир у тўғри йўлга тушиб олган.

Маҳаллада ўтказилаётган бундай ибратли ишлар жуда кўп. Сиёсий, илмий-атеистик темалардаги лекциялар, ота-оналар ўртасида ёш болаларни тарбиялаш ҳақида суҳбатлар ҳам мунтазам ўтказиб турилади. Бу тадбирларни амалга оширишда, шу ерда яшовчи олимлар Т. Эрназаров, М. Файзиев ҳамда Р. Усмонов, З. Эгамбердиев ва бошқалар актив қатнашиб келмоқдалар.

Обод, кўркам ва озода, аҳолиси уюшқоқ ва аҳил бу маҳалладан пойтахтимизнинг ҳамма маҳаллалари намуна олса арзийди.

С. МУСАЕВ.

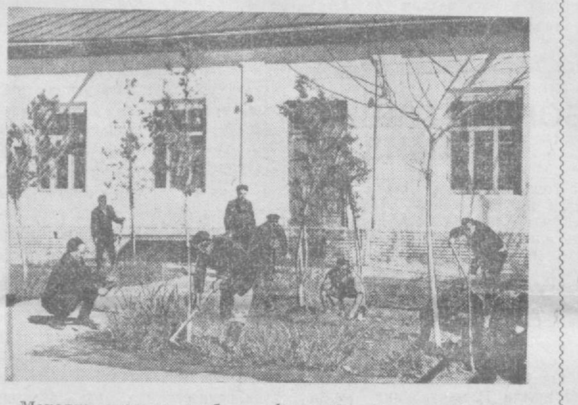

Маҳалла аҳолиси клуб атрофини кўкаламзорлаштирмоқда.
М. Нуриддинов фотолари.

Маҳалла активлари бўлажак ишлар тўғрисида фикрлашмоқдалар.

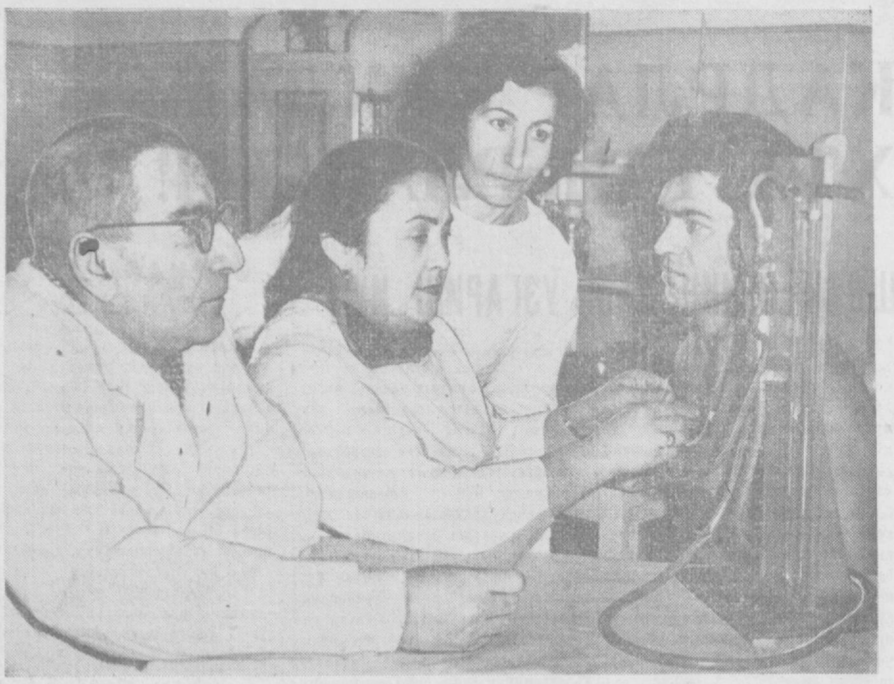

ЗАВОД АТРОФИ ЯМ-ЯШИЛ БЎЛАДИ

Чиноз районидаги Пахта станциясида темир-бетон заводи қурилаётир. Айни чоғда унинг атрофини кўкаламзорлаштириш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Ишчилар янги корхонанинг атрофига ариқ кавлаб, унинг четларига дарахт кўчатлари ўтқаза бошладилар. Завод атрофига қисқа вақт ичида 500 туп терак ва 600 тупдан ортиқ тол қаламчалари экиб қўйилди. Бу ишларни амалга оширишда ишчилардан К. Абдуғаффоров, А. Жонбоев, С. Тайфуров ўртоқлар намунали меҳнат қилдилар.

А. АБДУРАҲМОНОВ.

ИЖОДИЙ МЕҲНАТ КИШИЛАРИ

ВРАЧ ВА ОЛИМ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Фармони билан Ўрта Осиёга танилган медик олим А. А. Аковбяннинг туғилганига 60 йил тўлиши ҳамда кўп йиллик илмий-педагогик, врачлик ва жамоатчилик фаолияти учун унга республикада хизмат кўрсатган фан арбоби деган фахрли унвон берилди.

Врачлик фаолиятини граждан уруши вақтида Совет Армияси сафларида бошлаган бу толмас ходим Ўрта Осиё Давлат университетининг дастлабки студентларидан ҳисобланади. У ўзининг кўп йиллик врачлик фаолиятини ва тадқиқотларини тери касалликларининг олдини олиш, уларни даволашдек шарафли ишга бағишлади. А. А. Аковбяннинг ташаббуси билан тери-венерик касалликлар диспансери ташкил этилган. У ўзининг кўп йиллик самарали тадқиқотлари натижасида энг хавфли бўлган тери касалликларининг даволашнинг янги методларини илмий равишда баён қилиб берди. Ана шу тадқиқотларининг самараси ўлароқ Армаис Аристогесович диссертация ёқламасдан 1934 йилда медицина фанлари кандидати, 1937 йилда эса медицина фанлари доктори деган шарафли илмий унвонлар олишга муяссар бўлди.

А. Аковбян ўзининг 34 йиллик врачлик фаолияти даврида неча минглаб беморларнинг дардларига шифо топди, уларни қаттиқ оғриқ ва азоблардан қутқаришга ёрдам берди. Бу олимнинг Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш ишларини ташкил қилишдаги хизматлари ҳам ниҳоятда қимматлидир. У жуда кўп медицина муассасаларида раҳбарлик вазифаларида ишлади, ўзининг фойдали маслаҳатлари билан диспансер, клиника, касалхона каби муассасаларнинг ишларига кўмаклашиб келмоқда. У маҳаллий миллат вакилларидан венеролог мутахассислар етиштириш ишига ҳам катта ҳисса қўшиб келмоқда. Яқинда унинг шогирдларидан К. С. Сулаймонов докторлик диссертациясини ёзиб тамомлади.

Армаис Аристагесовичнинг доимий ёрдами ва маслаҳатларини олиб камолга етган врачлар орасида М. Ғуломова, У. Мираҳмедов, Е. Данильянц, Р. Копкаев ва бошқалар медицина фанлари кандидати унвонини олдилар. Ҳозир бу атоқли олимнинг бевосита раҳбарлигида бир неча киши кандидатлик ва докторлик диссертациялари устида ишлаётир.

А. А. Аковбян студентлик чоғлариданоқ илмий тадқиқотларга катта ҳавас ва иштиёқ билан қарар ва тиришқоқлик билан шуғулланар эди. Бу тадқиқотлар самарали натижалар берди. Унинг 60 дан ортиқ илмий асари турли-туман тери касалликларини таҳлил қилишга бағишлангандир. Бу асарлардан 45 таси турли медицина нашрларида босиб чиқарилгандир. Унинг 3 та муҳим асари эса чет элда босилган. У ўзининг илмий ишларини Тошкент, Москва ва бошқа шаҳарларда ўтказилиб турадиган конференция ва кенгашларда кенг мутахассислар доирасига маълум қилиб, олимларнинг юқори баҳосига сазовор бўлмоқда.

Моҳир врач, кекса педагог, атоқли олим А. А. Аковбян ўзининг бутун ижодий қобилияти ва куч-қувватини КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг аҳолига медицина хизматини янада яхшилаш тўғрисида чиқарган қарорини бажаришдек шарафли ишга бағишламоқда. У завқ-шавқ билан меҳнат қилмоқда.

М. ЯҲЕЕВ.

Суратда: Тошкент Давлат медицина институти тери касалликлари кафедрасининг мудири, медицина фанлари доктори А. А. Аковбян (чапда) ўз шогирдлари медицина фанлари кандидатлари Марғуба Авазовна Ғуломова ва Евгения Ишхановна Данильянц ўртоқларга консультация бермоқда.

А. Заблоцкий фотоси.

Оталик ёрдами кучайтирилмоқда

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи коллективи оталикка олган Сирдарё районидаги «Октябрь» колхозига техника ёрдами кўрсатишни кучайтирмоқда.

Шу кунларда заводнинг токари Виктор Николаевич Минеев бошчилигидаги слесарлар бригадаси колхоз устахонасида қишлоқ хўжалик машиналари ва асбобларини ремонт қилмоқда. Бу бригада колхозда чигит экиш кампанияси тамом бўлгунча туради.

Бундан ташқари завод коллективи колхоз ремонт устахонаси учун ҳар хил асбоб-ускуна ва металл берди.

Завод партия ташкилоти колхозда экиш кампаниясини муваффақиятли ўтказишга ёрдам бериш учун бир қатор тадбирлар белгилади.

Ж. МАҲМУДОВ.

Ўқувчилар курсантлар меҳмони

Тошкентдаги 20-мактаб ўқувчиларининг Владимир Ильич номли ҳарбий билим юрти курсантлари билан дўстлик алоқаларини ўрнатганларига икки йил бўлди. Ўқувчилар курсантлар ҳузурига, курсантлар эса мактабга меҳмон бўлиб келиб турадилар.

Улуғ доҳиймиз туғилган куннинг 90 йиллиги олдидан ўқувчилар яқинда билим юртига экскурсия уюштирдилар. Курсантлар меҳмонларига ўз билим юртларидаги ҳамма нарсаларни кўрсатдилар: қандай яшаб, ўқиётганликлари, Ленин кунларига кўрилаётган катта тайёргарлик тўғрисида сўзлаб бердилар.

Кўнгилли ўтган бу экскурсиядан қайтиш олдида ўқувчилар курсантларга Владимир Ильичга бағишланган учта альбомни совға қилиб бердилар.

Г. НАБОЙШЧИКОВ.

Ким жаҳон чемпиони бўлади?

Бугун шахмат бўйича жаҳон биринчилиги учун Михаил Ботвинник билан Михаил Таль ўртасида матч бошланади. Маълумки, атоқли совет шахматчиси М. Ботвинник 1948 йилда жаҳон чемпиони номини олган эди. У шундан кейинги йилларда икки марта — 1951 йил Д. Бронштейн билан, 1954 йилда эса В. Смислов билан бўлган матчда маҳорат билан ўйнаб бу номни сақлаб қолишга муваффақ бўлган. Шундан сўнг, 1957 йилда В. Смислов Ботвинник билан иккинчи марта учрашганда ғалаба қозониб, жаҳон чемпиони бўлди. Лекин бир йил ўтгач, матч-реванш ўтказиб Ботвинник жаҳон чемпиони номини Смисловдан қайтариб олишга муваффақ бўлди.

Бугун Ботвинник ана шу фахрли номни сақлаб қолиш учун яна кураш бошлайди. Бу сафар у ригалик гроссмейстер М. Таль билан куч синашади. Эндигина 23 ёшга тўлган бу шахматчи сўнгги йилларда шундай ажойиб муваффақиятларни қўлга киритдики, унинг таланти ҳаммани ҳайратда қолдириб келмоқда. М. Таль 1957 ва 1958 йилларда икки марта СССР чемпиони номини олди. Ўтган йили Югославияда ўтказилган даъвогарлар турнирида П. Керес, Т. Петросян, В. Смислов (СССР), С. Глигорич (Югославия), Р. Фишер ва П. Бенко (АҚШ) Ф. Олафссон (Исландия) каби машҳур шахматчиларни орқада қолдириб кетди. Таль бу халқаро турнирда ғолиб чиқиб, Ботвинник билан жаҳон чемпиони номини олиш учун курашиш ҳуқуқига эга бўлган.

Шуниси қизиқки, Ботвинник ва Таль ҳалигача бирон марта шахмат тахтаси устида учрашмаганлар. Мана энди улар 24 партия ўйнашади. Ботвинник чемпион номини сақлаб қолиши учун бу матчда 12 очкони қўлга киритиши кифоя. Жаҳон чемпиони бўлиш учун Таль камида 12,5 очко тўплаши керак.

„Ҳаётга қайтиш“

«Ўзбекфильм» кино студиясида шу кунларда «Ҳаётга қайтиш» деган янги ҳужжатли фильм суратга олинмоқда. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врачлар К. Зокиров билан А. Волохвянскийлар мазкур фильмга сценария ёзганлар. Фильмда кишилар соғлиги йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган шарафли касб эгалари — врачларнинг беморларга кўрсатаётган ғамхўрликлари қизиқарли ҳаётий воқеалар асосида тасвирланади.

... Оила бошлиғи Анвар Содиқов ичкиликка берилиб, уйдагилар ҳол-аҳоли билан сира қизиқмай қўяди. У ишга ҳам ширакайф ҳолда бориш одатини чиқарган. Аҳвол шу даражага бориб етадики, Анвар Содиқов ишлаб турган қурилиш объекти унинг шахсий айби билан бирин-кетин катта зарар кўради. Қурилишда юз берган авария ҳам Содиқовнинг паришонхотирлиги туфайли содир бўлади... Содиқов ичкилик орқасида оғир бетоб бўлиб қолади. Врачлар уни тезда даволашга киришадилар.

Бир вақтлар оилага сира қарамай қўйган А. Содиқов касалхонада даволаниб, яна аҳил оила қучоғига қайтади. У энди ичкиликнинг зарарига тўла тушуниб етган эди.

Фильмдаги асосий рольларни артистлардан Н. Толипов, Ш. Шокирова ва бошқалар ижро этишаётир.

Медицина муассасаларида беморларни даволаш процессини акс эттирувчи ҳаётий ва жонли кадрларни суратга олишга психиатор-врач А. Абдураҳимов консультация бераётир.

Медикларнинг самарали меҳнати ҳақида ҳикоя қилувчи бу фильм яқин кунлар ичида экранларда кўрсатила бошланади.

Л. ШАРИПОВА.

Исроил ҳукуматининг хатарли йўли

Брандой университетида ҳуқуқ доктори деган фахрий даражани олиш баҳонаси билан Исроил бош министри Бен-Гурионнинг АҚШга қилган сафари араб мамлакатларида катта ташвиш туғдирди. Араб мамлакатлари бу сафарга Яқин Шарқдаги ҳозирги кескинликни юмшатишга асло қаратилмаган сафар деб баҳо бермоқдалар.

Исроилнинг араб мамлакатларида ўтказаётган сиёсатининг ҳақиқий мақсадларини кўрсатувчи фактлар бор. Масалан, яқинда Исроил қўшинлари арабларнинг Ат-Тавфиқ қишлоғига босқин қилди, Исроил ҳарбийларининг юқори табақалари ҳарбий талвасани авж олдирмоқда ва қурол ўқталмоқда. Исроилнинг масъул раҳбарлари, шу жумладан, бош министрнинг ўзи арабларга дўқ қиладиган гапларни бир неча марталаб айтдилар.

Исроилда зўр бериб қуролланишни янада давом эттиришга даъват қилиб, бу билан урушқоқлик кайфиятлари авж олдирилмоқда. Мудофаа министрининг ўринбосари Шимон Перес Ғарбий Европа мамлакатларига қилган сафаридан яқиндагина қайтиб келди. Исроил матбуотида босилган хабарларда айтилишича, унга «қурол-яроғлар сотиб олиш тўғрисида янги битимларни имзолаш» топширилган эди. Перес Францияга, Англияга ва Италияга бориб, шу мамлакатлар ҳукуматлари вакиллари билан музокаралар олиб борди. Бен-Гурионнинг АҚШга қилган бу сафари ҳам қурол-яроғ сотиб олишни кенгайтириш планларини кўзда тутади, деб айтмоқдалар.

Ҳарбий тайёргарлик кўриш сиёсати Исроилни агрессив НАТО ва СЕНТО блокларига аъзо бўлган мамлакатлар билан алоқаларини мустаҳкамлашга мажбур қилади. Исроилнинг агрессив блоклар билан ҳамкорлиги кучайиб бораётганлиги жамоатчиликни чуқур ташвишга солмоқда.

Ўз сиёсатини НАТО ва СЕНТОнинг милитаристик кучлари манфаатларига бўйсундирган Исроилнинг раҳбар доиралари халқаро кескинлик юмшаб қолишидан ўлгудек қўрқмоқдалар. Улар Ўрта Шарқдаги вазият тинч йўл билан бартараф қилиниши мумкинлигидан чўчимоқдалар.

Исроил доираларининг халқаро кескинлик юмшашига қаршилик кўрсатаётганликлари яна шу нарсада ҳам очиқ кўринмоқдаки, улар ҳозирги вақтда совуқ уруш сиёсатининг таянчи бўлиб қолган Бонн билан ҳарбий сиёсий алоқаларни мустаҳкамлашга зўр бериб интилмоқдалар. Исроил жамоатчилиги норозиликлар билдираётганлигига қарамай, Тель-Авив Германия Федератив Республикасининг реваншчи доиралари билан ўзининг ҳарбий алоқаларини кенгайтирмоқда.

Тинчликсевар жамоатчилик Исроил ҳукуматининг бундай йўл тутаётганлигини қаттиқ қораламоқда. Исроилдаги реакцион кучлар ўзлари қилаётган найранглардан халқ оммасининг эътиборини чалғитмоқ учун Советларга қарши туҳмат кампаниясини кучайтириб, Совет ҳукуматининг тинчликсевар мақсадларини бузиб кўрсатмоқдалар. Лекин «Советлар суқилиб кираётир» деган афсоналарга энди ҳеч ким ишонмайди. Совет Иттифоқи учун босқинчилик сиёсати бутунлай ёт сиёсат эканлигини халқлар яхши билиб олдилар ва шунинг учун ҳам улар Совет ҳукуматининг мустаҳкам тинчликни ва умумий хавфсизликни таъминлашга қаратилган тадбирларини қизғин маъқулламоқдалар. Н. С. Хрущевнинг тинчлик ва дўстлик мақсади билан Осиё мамлакатларига қилган сафари жуда катта муваффақият қозонганлиги тинчликсевар совет сиёсатини ҳамма халқлар якдиллик билан қувватлаётганлигини кўрсатувчи яққол далилдир.

ТАСС обзорчиси П. ЕГОРОВ.

Женевада Польша делегацияси раҳбарининг айтганлари

БЕРЛИН, 13 март. (ТАСС). Польша Халқ Республикасининг қуролсизланиш бўйича 10 мамлакат комитети кенгашида қатнашувчи делегациясининг раҳбари, ташқи ишлар министрининг ўринбосари М. Нашковский АДН агентлигининг Женевадаги мухбирига бундай деди: Польша Халқ Республикасининг делегацияси Женевага катта умидлар билан келди.

— Кенгаш,—деб таъкидлади у,— қулай бир вазиятда — халқаро кескинлик анча юмшаган шароитда ишга киришади. Биз, Совет ҳукуматининг ёппасига, батамом қуролсизланиш ва бу тадбирнинг амалга оширилишини назорат қилиб туриш ҳақидаги плани ана шу ҳолатга тамомила ва бутунича муносибдир, деб ҳисоблаймиз. Ғарб давлатлари ҳам замонамизнинг ана шу энг муҳим проблемасига нисбатан конструктив йўл тутадилар, деб ишонамиз.

БОЛГАРИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА БОЛГАРИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

СОФИЯ, 13 март. (ТАСС). Болгариянинг марказий газеталари бугун Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Болгария Министрлар Советининг «Мамлакатда жамоат тартибини таъминлашда меҳнаткашларнинг иштироки тўғрисида»ги қарорини, шунингдек «Мамлакатда жамоат тартибини таъминлаш соҳасида меҳнаткашлар кўнгилли отрядларининг вазифалари ва фаолияти тўғрисида»ги муваққат қоидаларни босиб чиқардилар.

«ДЕЙЛИ УОРКЕР» ГАЗЕТАСИНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ»

ЛОНДОН, 14 март. (ТАСС). 5 мингдан кўпроқ киши «Дейли уоркер» газетасининг 30 йиллигини нишонлаш учун Лондондаги энг катта концерт залларидан бири Альберт-холл залида кеча ўтказилган йиғилишга тўпланди.

Газетанинг бош редактори Жорж Мэтьюз йиғилишда раислик қилди. Йиғилишда Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари Жон Голлан ва Кентербери соборининг руҳонийси доктор Хьюлетт Жонсон нутқ сўзладилар.

Жорж Мэтьюз «П р а в д а», «Жэньминь жибао», «Юманите» ва «Нейес Дейчланд» газеталари редколлегияларининг «Дейли уоркер» газетасига юборган табрик телеграммалари ва қутловларини ўқиб берди.

ССР ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

12 мартда СССР Журналистлар союзи правлениеси секретариатининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда союзнинг ижодий ишига доир масалалар қараб чиқилди. Ижодий семинарларнинг фаолияти, ёш журналистлар билан ишлаш масалалари муҳокама қилинди, комиссия ва секциялар бюроларининг состави, шунингдек журналистлар марказий уйининг 1960 йилги иш плани тасдиқланди. (ТАСС).

Телевизор экранида

15 МАРТДА

19.30. Ўқувчилар учун ўзбек тилида «Жонли рақамлар».

20.00. Горький номли рус драма театридан «Пазанда» спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтларида сўнгги ахборот, реклама ва эълонлар.

КУБА ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 март. (ТАСС). Юнайтед Пресс интернейшнл агентлигининг мухбири Гаванадан хабар беради: Куба ҳукумати 12 мартда меҳнат шароити тўғрисидаги қонунни маъқуллади. Қонун иш ҳақининг минимал ставкасини белгилайди ва меҳнат министрлигининг рухсатисиз ишчиларни ишдан бўшатадиган корхона эгаларига жазо беришни кўзда тутади.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/III да **Майсаранинг иши**, СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова** ва **Саодат Қобилова**лар қатнашади, 16/III да **Флория Тоска**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/III да **Ганг дарёсининг қизи.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 15 ва 16/III кеч соат 9 да **Ўзбекистон санъат усталари концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/III да **Фарғона ҳикояси.**

Хўрланганлар (1-серия) —«ВАТАН» (кундуз соат 3, кеч 5, 7 ва 9 да).

Оқ тунлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (2-залда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (эрталаб соат 9-40 минут, 11-20 минут ва кеч 10-40 минутда), «ИСКРА» (кеч 5-45 минутгача, кеч 9-50 минут, 10-25 минут ва 11 да).

Бир кўришда берилган кўнгил — «СПУТНИК» (1-залда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч 6-20 минутдан 9-15 минутгача), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 11-45 минут ва кеч 8 яримда)

Бир қизни учратдим (кеч соат 5 да ўзбек тилида), **Лауранинг қайлиғи**, эрталаб соат 10, 11-40 минут ва кеч 10-20 минутда) — НАВОИЙ номли.

«Оққуш кўли» балети (кундуз соат 12, 2-25 минут ва 3-50 минутда), **Биз спартакиадада бўлдик** (кундуз 1-25 минутда) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

16 мартда

Нина ва Александр Капитановлар раҳбарлигида

„Чангалзордаги ҳодиса“

НОМЛИ АТТРАКЦИОН ВА ЯНГИ ПРОГРАММАДА ТАМОШАЛАР

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 02598. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1552.